

แผนปฏิบัติการ ด้านควายไทย **5** ปี

พ.ศ. 2566 - 2570

โดย
กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์
กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กรกฎาคม 2566

คำนำ

ควายไทยนับว่าเป็นสัตว์เลี้ยงที่มีบุญคุณมหาศาล และมีความสำคัญต่อคนไทยมาเนิ่นนาน ปัจจุบันควายไทยได้รับการยกระดับและถูกมุ่งเน้นในเชิงพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเพื่อให้เป็นสัตว์เศรษฐกิจสามารถเป็นอาชีพที่สร้างรายได้หลัก รายได้รอง หรือรายได้เสริมให้แก่ผู้เลี้ยง แต่เนื่องจากระบบการเลี้ยงควายของเกษตรกรส่วนใหญ่ยังเป็นแบบดั้งเดิม ยังขาดการวางแผนการผลิตและการตลาดในเชิงธุรกิจ การนำองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมเข้ามาใช้ในระบบการผลิตมีค่อนข้างน้อย ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากระบบการส่งเสริมและพัฒนาจากหน่วยงานหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนยังมีทิศทางที่ไม่ชัดเจน ขาดการบูรณาการทำงานแบบองค์รวม จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกำหนดทิศทางการพัฒนาควายไทยให้มีความชัดเจนเพื่อให้ควายไทยสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้นให้กับประเทศไทย

การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านควายไทย จึงเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการขับเคลื่อนและพัฒนาการผลิตและการตลาดควายไทย เพื่อเป็นกลไกในการสร้างการมีส่วนร่วมให้ทุกภาคส่วนเข้ามาขับเคลื่อนการพัฒนาการผลิตและการตลาดควายไทย เป็นแนวทางในการกำหนดการส่งเสริมและพัฒนาให้แก่เกษตรกรที่มีความสนใจในการเลี้ยงควาย ทั้งการเลี้ยงควายเนื้อ ควายนม ให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างครบวงจร สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ อีกทั้งยังช่วยฟื้นฟูระบบนิเวศวิทยา เชื่อมต่อระบบห่วงโซ่อาหาร รวมทั้งสามารถใช้ประโยชน์ในด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร อีกทั้งยังช่วยสืบสานภูมิปัญญาและวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ตัวอย่างเช่น การเลี้ยงควายปลักในพื้นที่ชุ่มน้ำทะเลน้อย ซึ่งเป็นภูมิปัญญาที่สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นมากกว่า 250 ปี ปัจจุบันได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก เนื่องจากเป็นกิจกรรมในพื้นที่ชุมชนที่ช่วยยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้ดีขึ้น ช่วยเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจในท้องถิ่นให้เติบโต ช่วยส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในขณะเดียวกันก็ยังคงช่วยรักษาความสมบูรณ์ และความหลากหลายทางชีวภาพเอาไว้ให้คงอยู่ได้เช่นเดิม

กรมปศุสัตว์ เห็นความสำคัญในการพัฒนาการผลิตและการตลาดควายไทยเพื่อยกระดับมาตรฐานควายไทย ให้ก้าวสู่ตลาดโลกอย่างยั่งยืน จึงได้แต่งตั้งคณะทำงานทบทวนและจัดทำยุทธศาสตร์กระบือ ซึ่งมีหน้าที่ ในการทบทวนและจัดทำแผนปฏิบัติการด้านควายไทย จัดทำแผนงาน โครงการตามแผนปฏิบัติการด้านควายไทย ตามนโยบายเสนอคณะกรรมการนโยบายพัฒนาโคเนื้อ กระบือ และผลิตภัณฑ์แห่งชาติ พิจารณาเห็นชอบ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านควายไทย และผลิตภัณฑ์ให้เกิดประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายอย่างแท้จริง ซึ่งคณะทำงานฯ ได้จัดประชุมระดมสมองจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านควายไทย ผู้ประกอบการ และนักวิชาการที่มีประสบการณ์ จากสถาบันการศึกษา และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลครอบคลุมครบถ้วน ดำเนินการรวบรวม และจัดทำร่างแผนปฏิบัติการควายไทย พร้อมนำเสนอให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา ให้ข้อคิดเห็นต่อร่างแผนปฏิบัติการด้านควายไทยดังกล่าว ในนามของกรมปศุสัตว์ ขอขอบคุณคณะทำงานฯ ของกรมปศุสัตว์ทั้งจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ที่ได้ร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการด้านควายไทย 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) จนเสร็จสิ้นสมบูรณ์ ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์
กรกฎาคม 2566

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

1. ข้อมูลพื้นฐานและสถานการณ์การผลิตควาย	1
1.1 ข้อมูลจำนวนควายในประเทศไทย ปี 2556 – 2565	1
1.2 จำนวนเกษตรกรและควาย ปี 2565	2
1.3 โครงสร้างเกษตรกรผู้เลี้ยงควาย ปี 2565	4
แผนที่แสดงความหนาแน่นของจำนวนการเลี้ยงควายรายจังหวัด ปี 2565	6
2. ข้อมูลด้านการตลาด	7
2.1 ตลาดภายในประเทศ	7
2.2 ราคาควายเฉลี่ยขนาดกลางน้ำหนัก 450 - 550 กก. ที่เกษตรกรขายได้ที่ไร่นาเฉลี่ยรายเดือน	11
3. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพในการประเมินสถานการณ์ควายไทย (SWOT Analysis)	12
3.1 จุดแข็ง (Strengths)	12
3.2 จุดอ่อน (Weaknesses)	13
3.3 โอกาส (Opportunities)	14
3.4 อุปสรรค/ภัยคุกคาม (Threats)	14
4. แผนปฏิบัติการด้านควายไทย 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)	15
4.1 วิสัยทัศน์	15
4.2 พันธกิจ	15
4.3 วัตถุประสงค์	15
4.4 เป้าหมายและตัวชี้วัด	15
4.5 แผนปฏิบัติการด้านควายไทย 3 ประเด็นการพัฒนา	16
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การอนุรักษ์การผลิตควายปลักไทย	16
(อนุรักษ์และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของเดิม)	

ประเด็นการพัฒหน้าที่ 2 การผลักดันการผลิตควายตลอดห่วงโซ่ ให้มีมาตรฐานปลอดภัย แข่งขันได้	18
ประเด็นการพัฒหน้าที่ 3 การเพิ่มปริมาณการบริโภคและมูลค่าสินค้าปศุสัตว์ที่ผลิตจากควายไทย	21
หน่วยงาน/องค์กรขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านควายไทย 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)	24
โครงการและกิจกรรม ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านควายไทย 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)	47
ภาคผนวก	48
• โครงสร้างเกษตรกรผู้เลี้ยงควาย จำแนกตามจำนวนควายที่เลี้ยงรายจังหวัด ปี 2561 - 2565 • จำนวนสัตว์ที่อนุญาตให้ฆ่าเป็นอาหารในประเทศไทย แสดงเป็นรายจังหวัด ปี 2557 - 2565 • จำนวนสัตว์ที่อนุญาตให้ฆ่าเป็นอาหาร แสดงเป็นรายเดือน ปี 2557 - 2565 • ข้อมูลการนำเข้า-ส่งออกควายมีชีวิต • ข้อมูลการนำเข้าควายมีชีวิตรายประเทศ • ข้อมูลการส่งออกควายมีชีวิตรายประเทศ • ข้อมูลการนำเข้า - ส่งออก ซากควาย • ข้อมูลการนำเข้า - ส่งออก ซากควายรายประเทศ • ข้อมูลการนำเข้าซากควายแยกตามประเภทและประเทศคู่ค้า • ข้อมูลการส่งออกซากควายแยกตามประเภทและประเทศคู่ค้า • ศูนย์ผลิตน้ำเชื้อมาตรฐานที่ได้รับรองโดยกรมปศุสัตว์ • ข้อมูลจำนวน Young Smart Farmer ประเภท โคเนื้อและควาย ปี 2562 - 2565 • คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานทบทวนและจัดทำยุทธศาสตร์โคเนื้อและยุทธศาสตร์กระบือ	48 48 48 48 49 49 49 49 50 50 50 50 50 50

1.

ข้อมูลพื้นฐานและสถานการณ์การผลิตควาย

1.1 ข้อมูลจำนวนควายในประเทศไทย ปี 2556 – 2565

ในช่วง 10 ปี (2556– 2565) จำนวนควายมีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.43 ต่อปี จาก 877,364 ตัว เป็น 1,741,141 ตัว จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงควายมีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.94 ต่อปี จาก 277,977 ราย เป็น 309,001 ราย

ในช่วง 5 ปี (2561 - 2565) กรมปศุสัตว์ได้ดำเนินการส่งเสริมการเลี้ยงควายตามโครงการอนุรักษ์และพัฒนาควายไทย โครงการธนาคารโค - กระบือ เพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ รวมถึงโครงการต่างๆ ที่อยู่ภายใต้การส่งเสริมตามนโยบายของภาครัฐ ซึ่งจะเห็นได้ว่าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 - 2565 จำนวนควายมีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.14 ต่อปี จาก 1,181,023 ตัว เป็น 1,741,141 ตัว จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงควายมีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.45 ต่อปี จาก 217,539 ราย เป็น 309,001 ราย

ตารางที่ 1 จำนวนควายในประเทศไทย ปี 2556– 2565

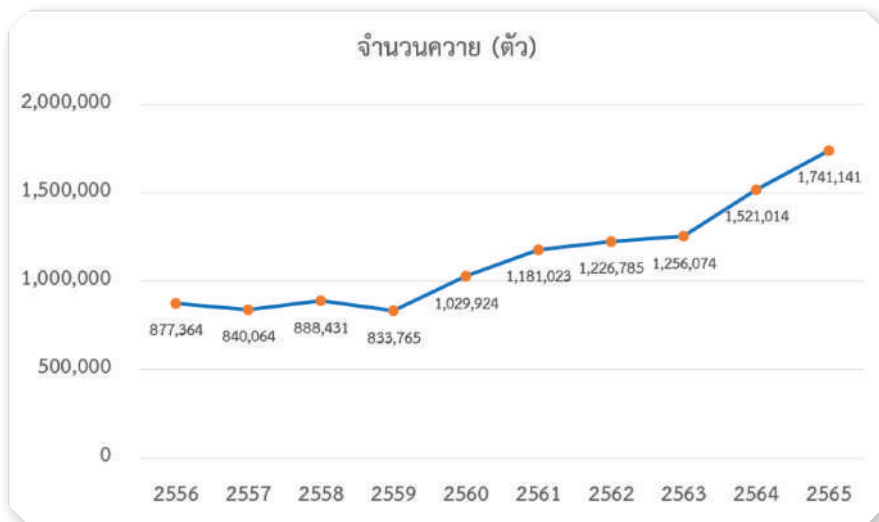

ปี พ.ศ.	จำนวนควาย (ตัว)	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	จำนวนผู้เลี้ยง (ราย)	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
2556	877,364		194,508	
2557	840,064	-4.25	185,702	-4.5
2558	888,431	5.76	199,553	7.5
2559	833,765	-6.15	173,202	-13.2
2560	1,029,924	23.53	205,664	18.7
2561	1,181,023	14.67	217,539	5.8
2562	1,226,785	3.87	218,257	0.3
2563	1,256,074	2.39	220,993	1.3
2564	1,521,014	21.09	266,753	20.7
2565	1,741,141	14.47	309,001	15.8

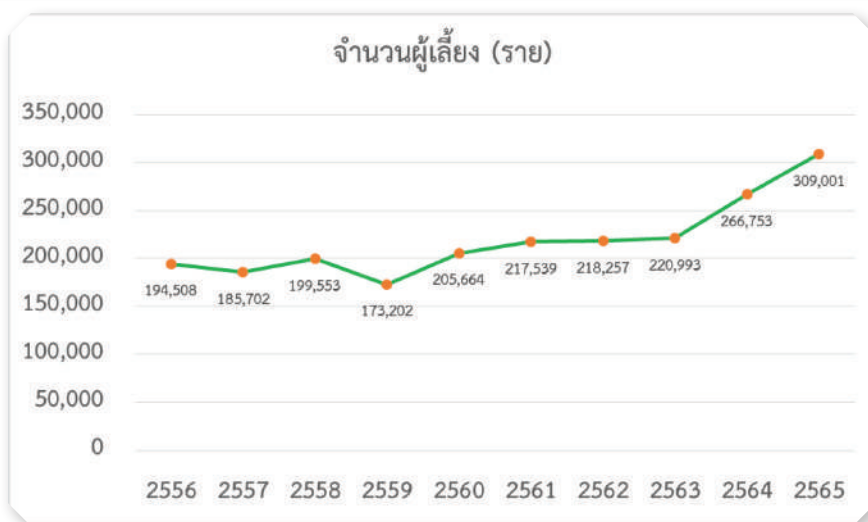
ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์ <http://ict.dld.go.th>

กราฟที่ 1 แสดงแนวโน้มจำนวนควายของประเทศ ปี 2556 - 2565

กราฟที่ 2 แสดงแนวโน้มจำนวนผู้เลี้ยงควายของประเทศ ปี 2556 - 2565

1.2 จำนวนเกษตรกรและควาย ปี 2565

ในปี 2565 มีเกษตรกรผู้เลี้ยงควายทั้งหมดจำนวน 309,001 ราย ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต 3 มีจำนวน 151,134 ราย (ร้อยละ 48.91) รองลงมาคือ พื้นที่ปศุสัตว์เขต 4 จำนวน 112,089 ราย (ร้อยละ 36.27) และพื้นที่ปศุสัตว์เขต 5 จำนวน 18,417 ราย (ร้อยละ 5.96) ตามลำดับ

โดยมีการเลี้ยงควายทั้งหมดจำนวน 1,741,141 ตัว ซึ่งในพื้นที่ปศุสัตว์เขต 3 เลี้ยงควายมากที่สุดจำนวน 707,656 ตัว (ร้อยละ 40.64) รองลงมาคือ พื้นที่ปศุสัตว์เขต 4 จำนวน 567,496 ตัว (ร้อยละ 32.59) และพื้นที่ปศุสัตว์เขต 6 จำนวน 163,561 ตัว (ร้อยละ 9.39) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนเกษตรกรและควาย รายเขตปศุสัตว์ ปี 2565

เขต ปศุสัตว์	เกษตรกร (ราย)		ควาย (ตัว)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รวม	309,001	100.00	1,741,141	100.00
เขต 1	2,750	0.89	36,139	2.08
เขต 2	4,722	1.53	55,363	3.18
เขต 3	151,134	48.91	707,656	40.64
เขต 4	112,089	36.27	567,496	32.59
เขต 5	18,417	5.96	162,672	9.34
เขต 6	14,780	4.78	163,561	9.39
เขต 7	1,871	0.61	19,935	1.14
เขต 8	1,880	0.61	16,908	0.97
เขต 9	1,358	0.44	11,411	0.66

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์ <http://ict.dld.go.th>

ในปี 2565 จังหวัดอุบลราชธานี มีเกษตรกรผู้เลี้ยงควายมากที่สุด จำนวน 37,567 ราย (ร้อยละ 12.16) รองลงมา คือ จังหวัดสุรินทร์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ และร้อยเอ็ด ตามลำดับ

ตารางที่ 3 จังหวัดที่มีจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงควายมากที่สุด 5 อันดับแรก

ลำดับที่	จังหวัด	เกษตรกร (ราย)	
		จำนวน	ร้อยละ
1	อุบลราชธานี	37,567	12.16
2	สุรินทร์	32,833	10.63
3	บุรีรัมย์	27,617	8.94
4	ศรีสะเกษ	25,045	8.11
5	ร้อยเอ็ด	19,946	6.45

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์ <http://ict.dld.go.th>

ในปี 2565 จังหวัดบุรีรัมย์ มีการเลี้ยงควายมากที่สุด จำนวน 158,208 ตัว (ร้อยละ 9.09) รองลงมา คือ จังหวัดสุรินทร์ อุบลราชธานี ศรีสะเกษ และสกลนคร ตามลำดับ

ตารางที่ 4 จังหวัดที่มีจำนวนควายมากที่สุด 5 อันดับแรก

ลำดับที่	จังหวัด	ควาย (ตัว)	
		จำนวน	ร้อยละ
1	บุรีรัมย์	158,208	9.09
2	สุรินทร์	152,394	8.75
3	อุบลราชธานี	140,235	8.05
4	ศรีสะเกษ	105,318	6.05
5	สกลนคร	98,340	5.65

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์ <http://ict.dld.go.th>

1.3 โครงสร้างเกษตรกรผู้เลี้ยงควาย ปี 2565

ในปี 2565 ส่วนใหญ่เกษตรกรเลี้ยงควาย 1 - 20 ตัว จำนวน 301,868 ราย (ร้อยละ 97.69) รองลงมาเลี้ยงควาย 21 - 100 ตัว จำนวน 7,035 ราย (ร้อยละ 2.28) เลี้ยงควาย 101 - 200 ตัว จำนวน 77 ราย (ร้อยละ 0.02) ขณะที่มีเกษตรกรเลี้ยงควายมากกว่า 200 ตัว เพียง 21 ราย (ร้อยละ 0.01)

ตารางที่ 5 โครงสร้างเกษตรกรผู้เลี้ยงควาย รายเขตปศุสัตว์ ปี 2565

เขต ปศุสัตว์	เกษตรกรผู้เลี้ยงควาย (ราย)				
	1 - 20 ตัว	21 - 100 ตัว	101 - 200 ตัว	>200 ตัว	รวม
รวม	301,868 (100.00)	7,035 (100.00)	77 (100.00)	21 (100.00)	309,001 (100.00)
เขต 1	2,276 (0.75)	465 (6.61)	7 (9.09)	2 (9.52)	2,750 (0.89)
เขต 2	4,064 (1.35)	646 (9.18)	7 (9.09)	5 (23.81)	4,722 (1.53)
เขต 3	149,949 (49.67)	1,168 (16.6)	14 (18.18)	3 (14.29)	151,134 (48.91)
เขต 4	110,786 (36.7)	1,294 (18.39)	6 (7.79)	3 (14.29)	112,089 (36.27)

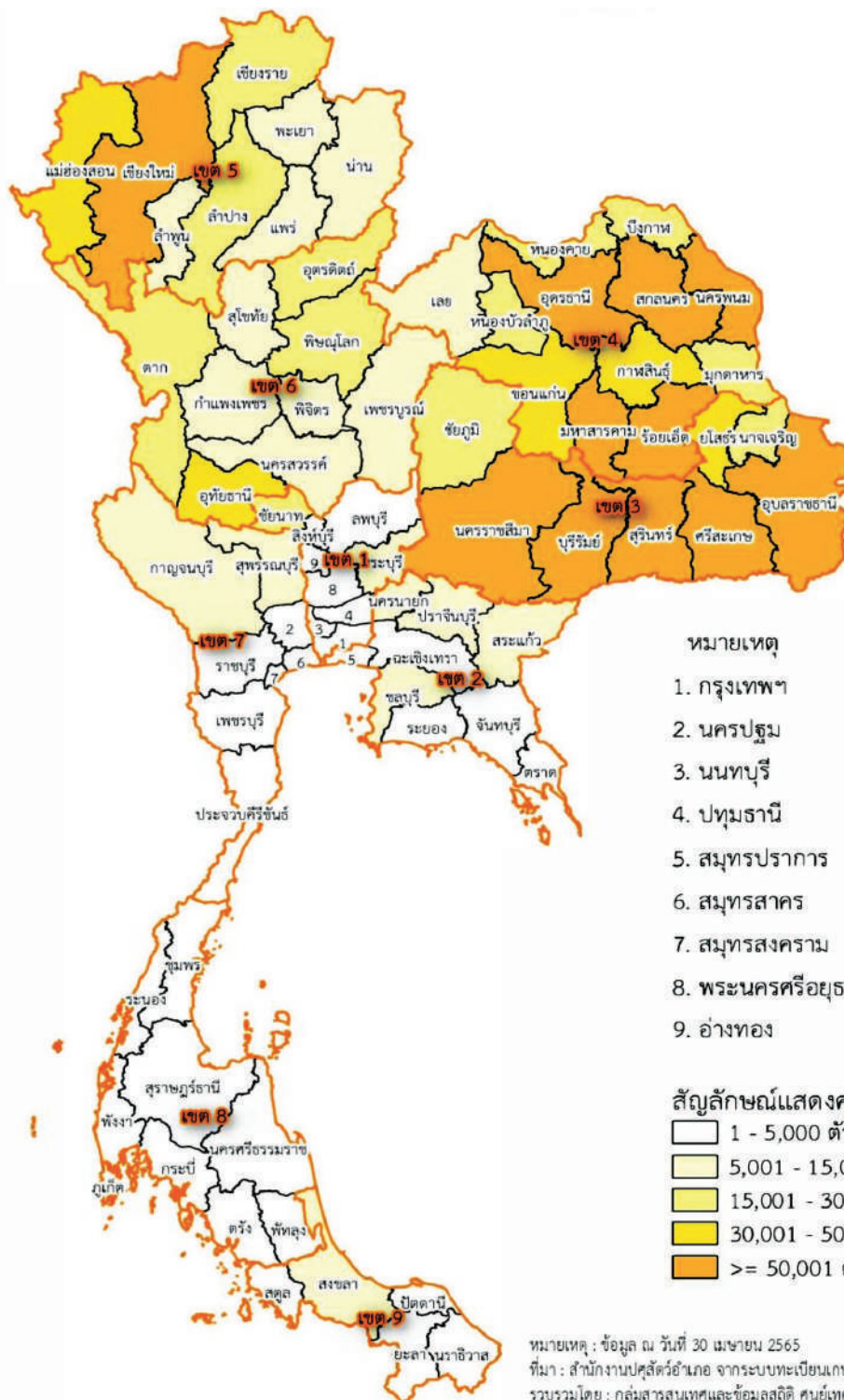
เขต ปศุสัตว์	เกษตรกรผู้เลี้ยงควาย (ราย)				
	1 - 20 ตัว	21 - 100 ตัว	101 - 200 ตัว	>200 ตัว	รวม
เขต 5	17,195 (5.7)	1,213 (17.24)	6 (7.79)	3 (14.29)	18,417 (5.96)
เขต 6	13,034 (4.32)	1,723 (24.49)	22 (28.57)	1 (4.76)	14,780 (4.78)
เขต 7	1,640 (0.54)	225 (3.2)	3 (3.9)	3 (14.29)	1,871 (0.61)
เขต 8	1,699 (0.56)	172 (2.44)	8 (10.39)	1 (4.76)	1,880 (0.61)
เขต 9	1,225 (0.41)	129 (1.83)	4 (5.19)	- (0.00)	1,358 (0.44)

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์ <http://ict.dld.go.th>

แผนปฏิบัติการด้านควายไทย 5 ปี
พ.ศ. 2566 - 2570
กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาโคเนื้อ-กระบือ
กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์

2.

ข้อมูลด้านการตลาด

2.1 ตลาดภายในประเทศ

ปี 2561 – 2565 การบริโภคเนื้อควายภายในประเทศมีความต้องการบริโภคเพิ่มสูงขึ้น จากสถิติจำนวนควายที่อนุญาตให้ฆ่าตามอาชญาบัตรเป็นอาหารในประเทศไทยทั้งประเทศมีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.31 จาก 42,382 ตัว เป็น 55,522 ตัว เมื่อจำแนกเป็นรายเขตปศุสัตว์ ปศุสัตว์เขต 5 มีจำนวนควายที่อนุญาตให้ฆ่าตามอาชญาบัตรมากที่สุดโดยมีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.79 จาก 13,178 ตัว เป็น 25,187 ตัว

ปี 2565 มีจำนวนควายที่อนุญาตให้ฆ่าตามอาชญาบัตรทั้งประเทศจำนวน 55,522 ตัว เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 10.15 โดยมีพื้นที่ปศุสัตว์เขต 3 มีจำนวนสัตว์ที่อนุญาตให้ฆ่าตามอาชญาบัตรมากที่สุดโดยมีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 75.85 จาก 4,400 ตัว เป็น 7,736 ตัว

ตารางที่ 6 จำนวนควายที่อนุญาตให้ฆ่าเป็นอาหารในประเทศไทย แสดงเป็นรายจังหวัด ปี 2561 – 2565

จังหวัด	ควายที่อนุญาตให้ฆ่าตามอาชญาบัตร (ตัว)						
	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	อัตราเพิ่ม 65/64 (ร้อยละ)	อัตราเพิ่ม ในช่วง 61-65 (ร้อยละ)
รวมทั้งประเทศ	42,382	42,503	50,128	50,406	55,522	10.15	5.31
เขต 1	480	48	146	125	106	-15.20	-15.92
กรุงเทพมหานคร	-	-	-	10	10	0.00	
นนทบุรี	-	-	-	-	-	0.00	
ปทุมธานี	40	-	-	-	-	0.00	
พระนครศรีอยุธยา	-	-	-	-	6	0.00	
อ่างทอง	260	-	114	-	-	0.00	
ลพบุรี	-	-	-	-	-	0.00	
สิงห์บุรี	-	-	-	-	-	0.00	
ชัยนาท	-	-	-	115	90	-21.74	
สระบุรี	180	48	32	-	-	0.00	

จังหวัด	ควายที่อนุญาตให้ฆ่าตามอาชญาบัตร (ตัว)						
	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	อัตราเพิ่ม 65/64 (ร้อยละ)	อัตราเพิ่ม ในช่วง 61-65 (ร้อยละ)
เขต 2	868	213	315	273	984	260.44	-18.66
สมุทรปราการ	-	-	-	-	-	0.00	
ชลบุรี	435	180	-	23	98	326.09	
ระยอง	-	-	-	-	-	0.00	
จันทบุรี	-	-	4	-	-	0.00	
ตราด	329	-	-	-	-	0.00	
ฉะเชิงเทรา	-	-	-	-	-	0.00	
ปราจีนบุรี	100	33	39	226	322	42.48	
นครนายก	-	-	-	-	-	0.00	
สระแก้ว	4	-	272	24	564	2,250.00	
เขต 3	3,383	3,886	4,198	4,400	7,736	75.82	6.71
นครราชสีมา	872	1,939	2,198	3,590	6,895	92.06	
บุรีรัมย์	1,720	1,720	1,720	425	138	-67.53	
ศรีสะเกษ	687	210	175	189	54	-71.43	
สุรินทร์	-	-	-	68	34	-50.00	
อุบลราชธานี	-	-	-	-	217	0.00	
ยโสธร	-	-	-	-	-	0.00	
ชัยภูมิ	1	5	22	-	-	0.00	
อำนาจเจริญ	103	12	83	128	398	210.94	
เขต 4	13,863	17,528	18,035	18,978	16,729	-11.85	7.33
หนองบัวลำภู	346	411	976	559	445	-20.39	
ขอนแก่น	504	-	-	-	426	0.00	
อุดรธานี	1,483	1,637	1,110	1,057	1,062	0.47	
เลย	1,564	1,519	1,669	3,301	3,437	4.12	
หนองคาย	39	-	-	3	11	266.67	
มหาสารคาม	-	32	48	283	266	-6.01	
ร้อยเอ็ด	-	-	-	-	90	0.00	
กาฬสินธุ์	1,105	960	960	626	511	-18.37	
นครพนม	3,700	7,294	7,294	7,804	7,444	-4.61	
มุกดาหาร	479	790	1,108	444	192	-56.76	
สกลนคร	3,471	3,528	3,623	3,653	1,311	-64.11	
บึงกาฬ	1,172	1,357	1,247	1,248	1,534	22.92	

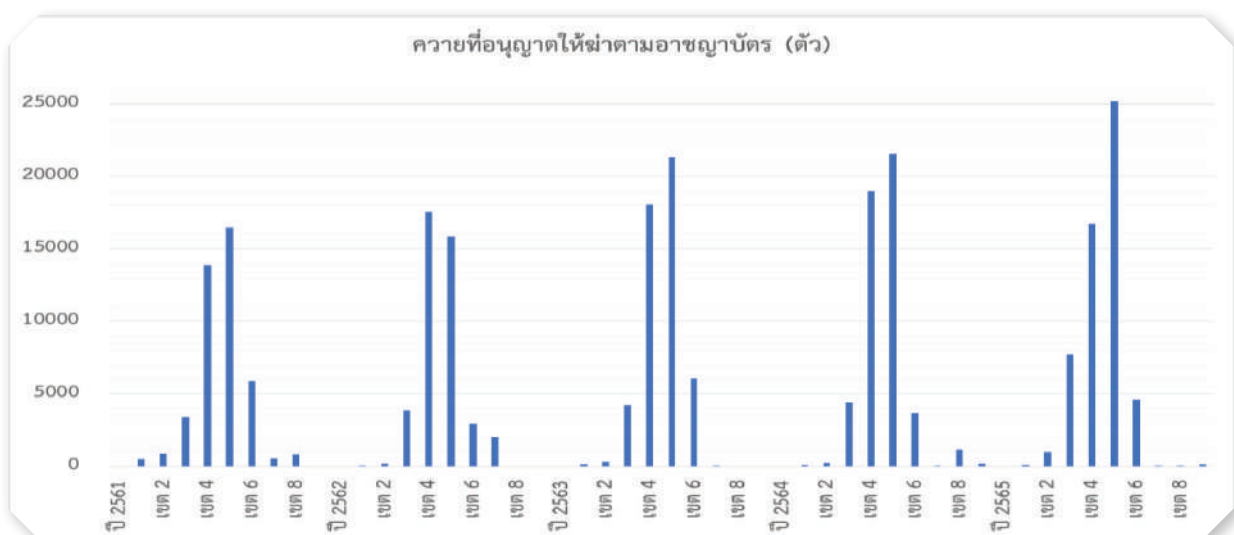
จังหวัด	ควายที่อนุญาตให้ฆ่าตามอาชญาบัตร (ตัว)						
	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	อัตราเพิ่ม 65/64 (ร้อยละ)	อัตราเพิ่ม ในช่วง 61-65 (ร้อยละ)
เขต 5	16,500	15,859	21,329	21,564	25,187	16.80	8.79
เชียงใหม่	2,680	3,252	4,789	3,462	4,713	36.14	
ลำพูน	1,271	82	-	-	-	0.00	
ลำปาง	2,462	819	1,318	1,334	1,875	40.55	
แพร่	2,706	3,249	3,997	3,489	3,829	9.74	
น่าน	638	948	1,025	3,171	2,605	-17.85	
พะเยา	3,139	2,310	3,617	2,856	2,263	-20.76	
เชียงราย	3,478	5,045	6,367	6,992	9,554	36.64	
แม่ฮ่องสอน	126	154	216	260	348	33.85	
เขต 6	5,874	2,944	6,046	3,669	4,587	25.02	-6.96
อุดรดิตถ์	288	314	2,608	264	767	190.53	
นครสวรรค์	205	193	260	188	43	-77.13	
อุทัยธานี	791	505	759	412	783	90.05	
กำแพงเพชร	2,898	144	179	51	66	29.41	
ตาก	49	54	52	111	14	-87.39	
พิษณุโลก	1,036	1,382	1,221	1,265	1,211	-4.27	
พิจิตร	49	65	51	53	54	1.89	
เพชรบูรณ์	-	287	916	1,325	1,649	24.45	
สุโขทัย	558	-	-	-	-	0.00	
เขต 7	551	2,025	59	81	9	-88.89	-50.61
ราชบุรี	-	-	-	-	-	0.00	
กาญจนบุรี	101	2,025	-	35	4	-88.57	
สุพรรณบุรี	-	-	-	-	-	0.00	
นครปฐม	-	-	-	-	-	0.00	
สมุทรสาคร	-	-	-	-	-	0.00	
สมุทรสงคราม	-	-	-	-	-	0.00	
เพชรบุรี	-	-	-	-	-	0.00	
ประจวบคีรีขันธ์	450	-	59	46	5	-89.13	
เขต 8	863	0	0	1,112	25	-97.75	0.00
นครศรีธรรมราช	-	-	-	-	-	0.00	
กระบี่	-	-	-	-	-	0.00	
พังงา	-	-	-	855	10	-98.83	

จังหวัด	ควายที่อนุญาตให้ฆ่าตามอาชญาบัตร (ตัว)						
	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	อัตราเพิ่ม 65/64 (ร้อยละ)	อัตราเพิ่ม ในช่วง 61-65 (ร้อยละ)
ภูเก็ต	-	-	-	-	-	0.00	
สุราษฎร์ธานี	1	-	-	-	-	0.00	
ระนอง	862	-	-	-	-	0.00	
ชุมพร	-	-	-	-	-	0.00	
ตรัง	-	-	-	240	-	-100.00	
พัทลุง	-	-	-	17	15	-11.76	
เขต 9	0	0	0	204	159	-22.06	0.00
สงขลา	-	-	-	15	-	-100.00	
สตูล	-	-	-	-	-	0.00	
ปัตตานี	-	-	-	48	61	27.08	
ยะลา	-	-	-	-	-	0.00	
นราธิวาส	-	-	-	141	98	-30.50	

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์ <http://ict.dld.go.th>

แผนภูมิที่ 1 แสดงจำนวนควายที่อนุญาตให้ฆ่าเป็นอาหารในประเทศไทย
แสดงเป็นรายจังหวัด ปี 2561 - 2565

2.2 ราคาควายเฉลี่ยขนาดกลางน้ำหนัก 450 - 550 กก. ที่เกษตรกรขายได้ที่ไร่นาเฉลี่ยรายเดือน

ในช่วง 10 ปี (2556- 2565) ราคาควายเฉลี่ยขนาดกลางน้ำหนัก 450 - 550 กก. ที่เกษตรกรขายได้ที่ไร่นาเฉลี่ยรายเดือน มีอัตราเพิ่มร้อยละ 2.49 ต่อปี

ในช่วง 5 ปี (2561 - 2565) ราคาควายเฉลี่ยขนาดกลางน้ำหนัก 450 - 550 กก. ที่เกษตรกรขายได้ที่ไร่นาเฉลี่ยรายเดือน มีอัตราเพิ่มร้อยละ 4.18 ต่อปี โดยในปี 2565 ราคาควายเฉลี่ยขนาดกลางน้ำหนัก 450 - 550 กก. เกษตรกรขายได้เฉลี่ย 91.10 บาท/กก.

ตารางที่ 7 ราคาควายเฉลี่ยขนาดกลางน้ำหนัก 450 - 550 กก. ที่เกษตรกรขายได้ที่ไร่นาเฉลี่ยรายเดือน ปี 2556 - 2565

หน่วย : บาท/กก.

ปี	เฉลี่ย	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
2556	59.37	
2557	70.78	19.22
2558	90.52	27.89
2559	90.77	0.28
2560	84.44	-6.97
2561	78.71	-6.79
2562	76.50	-2.81
2563	80.73	5.53
2564	86.03	6.57
2565	91.10	5.89

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รวบรวมโดย กลุ่มวิจัยเศรษฐกิจการปศุสัตว์ 2566

กราฟที่ 3 แสดงแนวโน้มราคาควายเฉลี่ยขนาดกลางน้ำหนัก 450 - 550 กก. ที่เกษตรกรขายได้ที่ไร่นา

3.

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพในการ ประเมินสถานการณ์ควายไทย (SWOT Analysis)

จากการรวบรวมข้อมูลสภาพแวดล้อมและศักยภาพควายไทยจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านควายไทย ผู้ประกอบการ นักวิชาการที่มีประสบการณ์จากสถาบันการศึกษา และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะของคณะทำงานฯ กรมปศุสัตว์ สรุปรุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค/ภัยคุกคามของการผลิตควายไทย ดังนี้

3.1 จุดแข็ง (Strengths)

3.1.1 ควายเป็นสัตว์ที่เลี้ยงง่าย เหมาะสมกับการเลี้ยงของเกษตรกรรายย่อย อยู่ในวิถีชีวิตระบบการเกษตรแบบพึ่งพาตนเอง สามารถปรับตัวอยู่ในสภาพแวดล้อมแบบไทยได้ดีโดยเฉพาะพื้นที่ลุ่มต่ำ ชุ่มน้ำ มีความสามารถใช้อาหารหยาบคุณภาพต่ำได้ดี

3.1.2 ควายเป็นสัตว์ที่มีคุณค่าต่อจิตใจของคนไทย มีความสำคัญต่อพื้นฐานการดำเนินชีวิตทั้งในด้านสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ

3.1.3 กรมปศุสัตว์สามารถผลิตและสนับสนุนวัคซีนเฮอร์ไพโรไวรัสเซฟตี้ซีเมียได้เพียงพอต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงควายซึ่งโรคเฮอร์ไพโรไวรัสเซฟตี้ซีเมียเป็นโรคสำคัญที่เกิดในควาย

3.1.4 ควายผลิตมูลที่มีความเหมาะสมในการทำปุ๋ยคอก มูลควายมีความสำคัญมากในการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน ทำให้ต้นทุนการผลิตในภาคเกษตรของเกษตรกรรายย่อยลดลง

3.1.5 ควายมีฐานพันธุกรรมที่สามารถพัฒนาและส่งเสริมเพื่อการผลิตเนื้อ การผลิตน้ำนม และพัฒนาสายพันธุ์ให้มีลักษณะตามอุดมทัศน์ไทย เพื่อเลี้ยงในเชิงอนุรักษ์สายพันธุ์

3.1.6 เนื้อควายมีไขมันและโคเลสเตอรอลต่ำ มีธาตุเหล็กสูง เหมาะที่จะเป็นเนื้อคุณภาพสำหรับผู้รักสุขภาพ ผู้ตั้งครรภ์ ผู้ป่วยและผู้สูงอายุ เพื่อตอบสนองตลาดเฉพาะ (niche market)

3.1.7 นำนมควายมีโปรตีน และ Total Solid มากกว่านมนมโค เหมาะที่จะเป็นนมนมคุณภาพสำหรับผู้รักสุขภาพ ผู้ป่วยและผู้สูงอายุ เพื่อตอบสนองตลาดเฉพาะ (niche market)

3.1.8 มีเกษตรกรรุ่นใหม่เข้ามาสู่อาชีพการเลี้ยงควายเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่มีศักยภาพ มีความรู้สามารถพัฒนาให้เป็นผู้ประกอบการเปลี่ยนแปลงได้

3.1.9 กรมปศุสัตว์มีโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ ซึ่งเป็นการส่งเสริมอาชีพ และสนับสนุนควาย เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรให้มีโอกาสมีควายเป็นของตนเอง ส่งผลให้จำนวนควายของประเทศเพิ่มขึ้น

3.1.10 กรมปศุสัตว์ส่งเสริมการกระจายพันธุ์ควายพันธุ์ดีด้วยเทคโนโลยีการผสมเทียม และมีศูนย์วิจัยและพัฒนากระบือ ที่สามารถกระจายพันธุ์ควายพันธุ์ดีไปสู่เกษตรกรได้อย่างต่อเนื่อง

3.1.11 มีสมาคมอนุรักษ์และพัฒนาควายไทย หน่วยงาน องค์กร สถาบันการศึกษา ภาคเอกชนที่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงควาย โดยมีโครงการส่งเสริม เช่น ฟาร์มกระบือทันสมัย (Buffalo Modern Farm) โครงการที่ บริษัท เครือเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด ส่งเสริมการเลี้ยงควายในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3.1.12 กรมปศุสัตว์กำหนดนโยบายการส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรโดยการส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อการผลิตและการตลาด

3.1.13 รัฐบาลได้กำหนดวันที่ 14 พฤษภาคม ของทุกปี เป็นวันอนุรักษ์ควายไทย

3.2 จุดอ่อน (Weaknesses)

3.2.1 การเลี้ยงควายต้องลงทุนสูง ใช้ระยะเวลาในการเลี้ยงนาน และให้ผลตอบแทนช้า

3.2.2 มาตรการและการบังคับใช้การทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ยังไม่ครอบคลุมทำให้การตรวจสอบย้อนกลับไม่สามารถดำเนินการได้ทั้งระบบ

3.2.3 เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ ยังขาดทักษะและประสบการณ์ ในการถ่ายทอดเทคโนโลยี/นวัตกรรมด้านการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตและการตลาดควายไทยตลอดห่วงโซ่ ส่งผลให้เกษตรกร ผู้ประกอบการขาดความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในด้านดังกล่าว

3.2.4 ขาดระบบการเชื่อมโยงข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีอยู่ในปัจจุบัน (ข้อมูลด้านการตลาด ด้านราคา ข้อมูลเรื่องโรค ข้อมูลด้านโรงฆ่า และอื่นๆ) ส่งผลให้ไม่สามารถนำข้อมูลพื้นฐานที่มีอยู่ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2.5 เกษตรกรผู้เลี้ยงควายขาดการรวมกลุ่ม หรือการสร้างเครือข่าย ซึ่งหากรวมกลุ่มแล้วแต่กลุ่มไม่เข้มแข็งจะทำให้ไม่สามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่องและครบวงจรได้ จึงทำให้ถูกกดตรารับซื้อ

3.2.6 ขาดการเพิ่มมูลค่าผลพลอยได้จากผลิตภัณฑ์ควาย เช่น เขา หนัง กระดูก

3.2.7 เกษตรกรผู้เลี้ยงควายส่วนใหญ่ไม่ได้เลี้ยงควายเป็นอาชีพหลัก จึงขาดความสนใจในการดูแลเอาใจใส่ด้านการปรับปรุงพันธุ์ และด้านการป้องกันโรคระบาด อย่างจริงจัง

3.2.8 เกษตรกรไม่นิยมเลี้ยงพ่อควายเพื่อไว้ใช้ผสมพันธุ์ เนื่องจากขาดองค์ความรู้ในเรื่องการจัดการพ่อพันธุ์

3.2.9 เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญในการปลูกพืชอาหารสัตว์ พื้นที่ทำเลเลี้ยงสัตว์สาธารณะถูกบุกรุก ทำให้ควายได้รับอาหารหยาบไม่เพียงพอ ควายเจริญเติบโตช้า มีความสมบูรณ์พันธุ์ต่ำ

3.2.10 การประชาสัมพันธ์และการบริการจากภาครัฐในด้านต่างๆ มีความล่าช้า เช่น การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบต่างๆ ในการเคลื่อนย้าย การประชาสัมพันธ์เรื่องโรคระบาดและการรับวัคซีน การบริการผสมเทียมจากเจ้าหน้าที่

3.2.11 ความสามารถของเกษตรกรผู้เลี้ยงควายไทยในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำยังมีน้อย

3.2.12 การส่งเสริมการบริโภคเนื้อควายยังมีน้อย

3.2.13 กรมปศุสัตว์ มีหน่วยงานที่สามารถกระจายควายพันธุ์ดีไปสู่เกษตรกร แต่ไม่ตรงตามความต้องการของเกษตรกร

3.3 โอกาส (Opportunities)

3.3.1 เกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ น้ำมันเชื้อเพลิงราคาแพง ปุ๋ยเคมีราคาแพง รัฐบาลได้กำหนดนโยบายเรื่องเกษตรอินทรีย์เป็นวาระแห่งชาติ มีการส่งเสริม สนับสนุนการผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทนการใช้ปุ๋ยเคมี โดยส่งเสริม สนับสนุนให้เกษตรกรเลี้ยงโค - กระบือ และใช้มูลโค - กระบือ เพื่อนำมาผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพิ่มมากขึ้น เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน สอดคล้องกับนโยบายเกษตรอินทรีย์

3.3.2 โครงการอนุรักษ์และพัฒนาระบือไทยภายใต้โครงการจิตอาสาพระราชทาน 904 เป็นโครงการตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 10 เพราะโครงการที่เกิดขึ้นเป็นโอกาสให้มีการขยายฝูงของพ่อแม่พันธุ์ควาย และขยายกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงควาย ซึ่งเป็นพระมหากรุณาธิคุณที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 10 ดำริให้จัดตั้งโครงการ

3.3.3 ประเทศเพื่อนบ้านมีความต้องการควายมีชีวิตสูง ทั้งควายเนื้อ ควายนม และควายงาม จึงเป็นโอกาสในการส่งเสริมการเลี้ยงและผลิตควายเพื่อจำหน่ายเนื้อ และน้ำนม ให้แก่เกษตรกรเพิ่มขึ้น

3.3.4 การส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อการผลิตและการตลาด ตามนโยบายของกรมปศุสัตว์ ส่งผลให้กลุ่มเกษตรกรมีโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำได้ง่ายขึ้น ซึ่งสามารถนำเงินทุนดังกล่าวไปพัฒนาศักยภาพการผลิตให้เพิ่มมากขึ้นได้

3.3.5 มีผู้ประกอบการสนใจการผลิตน้ำนมควายไทยเพื่อการจำหน่าย มีความพร้อมในการทำการตลาด (milk market)

3.3.6 เกษตรกรในปัจจุบันอยู่ในกระแสความนิยมในการเลี้ยงควายเพื่อนำเข้าประกวดซึ่งเป็นการสร้างมูลค่าของควาย ส่งผลให้มีการเพิ่มประชากรควายมากขึ้น

3.3.7 รัฐบาลโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดนโยบายส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ทำให้วิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงควายสามารถพัฒนาเพิ่มจำนวนควายให้มากขึ้น

3.3.8 พระราชบัญญัติ ควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2559 ว่าด้วยเรื่องการห้ามฆ่าสัตว์ที่ท้อง หรือว่ายังเลี้ยงลูก เป็นการเพิ่มโอกาสให้มีประชากรควายเพศเมียเพิ่มมากขึ้น

3.4 อุปสรรค/ภัยคุกคาม (Threats)

3.4.1 การเพิ่มปริมาณการผลิตหรือการนำเข้าสินค้าเนื้อและเครื่องในที่สามารถทดแทนเนื้อและเครื่องในควาย อาทิ เนื้อโค เนื้อแพะ เนื้อแกะ อาจส่งผลให้ผู้บริโภคหันไปบริโภคสินค้าดังกล่าวแทนเนื้อควายและเครื่องในควายมากขึ้น

3.4.2 การส่งเสริมปลูกพืชเศรษฐกิจ ส่งผลให้พื้นที่แปลงหญ้าสาธารณะ พืชอาหารสัตว์ธรรมชาติ ลดลงทำให้เกษตรกรขายควายยกฝูงไปเป็นจำนวนมาก

3.4.3 ความต้องการของตลาดควาย โดยเฉพาะตลาดต่างประเทศ ต้องการควายที่มาจากฟาร์มที่ได้รับการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มควายเนื้อ (GAP) หรือได้รับการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มควายนม (GAP) หรือการรับรองระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (GFM) สำหรับควายเนื้อ และควายนม

3.4.4 เกษตรกรไม่เห็นความสำคัญในการพัฒนาฟาร์มให้ได้รับการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มควายเนื้อ (GAP) หรือได้รับการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มควายนม (GAP) หรือการรับรองระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (GFM) สำหรับควายเนื้อ และควายนม เพื่อยกระดับฟาร์มให้เป็นฟาร์มปลอดโรคปากและเท้าเปื่อย เนื่องจากราคาจำหน่ายควายจากฟาร์มที่ได้รับการมาตรฐานกับฟาร์มทั่วไปไม่มีความแตกต่างกัน แต่กลับต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มหลายรายการ เช่น ค่าจ้าง

4.

แผนปฏิบัติการด้านควายไทย 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)

ผลจากการสังเคราะห์ SWOT ควายไทยในสถานการณ์ปัจจุบัน และแนวโน้มข้างหน้าของการผลิตและพัฒนาควายไทย คณะทำงานฯ ได้เสนอแนวทางและมาตรการที่ต้องเร่งดำเนินการเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและส่งผลให้ประเทศไทย “เป็นศูนย์กลางการผลิตและยกระดับมาตรฐานควายไทยเพื่อก้าวสู่ตลาดโลกอย่างยั่งยืน” โดยมีประเด็นแนวทางในการพัฒนา รวมทั้งมาตรการต่าง ๆ ภายใต้องค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ 1) ด้านเทคโนโลยี 2) ด้านการบริหารจัดการ และ 3) ด้านการสร้างแรงจูงใจ ทั้งนี้ เพื่อให้การพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทย มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) สามารถวางแนวทางการผลิตและพัฒนาควายไทยให้มีความ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของระบบการค้าโลกใหม่รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดการขยายตัวในด้านการผลิตและการค้าอย่างต่อเนื่องผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายจึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ของแผนปฏิบัติการด้านควายไทย 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ดังนี้

4.1 วิสัยทัศน์ “เป็นศูนย์กลางการผลิตและยกระดับมาตรฐานควายไทยเพื่อก้าวสู่ตลาดโลกอย่างยั่งยืน”

4.2 พันธกิจ มี 5 ข้อ

4.2.1 รักษาพันธุ์กรรมและคงอัตลักษณ์ความเป็นเลิศของควายไทย

4.2.2 เพิ่มขีดความสามารถการผลิตควายไทยเชิงพาณิชย์ทั้งควายเนื้อและควายนม

4.2.3 ส่งเสริมความเข้มแข็งของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร บุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อดำเนินการด้านการตลาด และประกันความเสี่ยง

4.2.4 ส่งเสริมและพัฒนากลยุทธ์เลี้ยงควาย เข้าสู่ระบบประณีตและมาตรฐานฟาร์ม

4.2.5 ส่งเสริมการสืบทอดวิถีภูมิปัญญาไทย

4.3 วัตถุประสงค์

4.3.1 เพื่ออนุรักษ์และปรับปรุงพันธุ์กรรมควายปลักไทย

4.3.2 เพื่อพัฒนาระบบการผลิตควายไทยให้มีมาตรฐาน

4.3.3 เพื่อให้ควายไทยปลอดจากโรคระบาดที่สำคัญ

4.3.4 เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของควายไทย

4.3.5 เพื่อเพิ่มปริมาณการบริโภคสินค้าปศุสัตว์ที่ผลิตจากควายไทย

4.3.6 เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าปศุสัตว์ที่ผลิตจากควายไทย

4.4 เป้าหมายและตัวชี้วัด

4.4.1 จำนวนแม่พันธุ์ควายไทยได้รับการผสมพันธุ์ด้วยพันธุ์กรรมดี ไม่น้อยกว่า 20,000 ตัว/ปี

4.4.2 จำนวนลูกควายพันธุ์ดีที่เกิดร้อยละ 50 จากแม่พันธุ์ที่ได้รับการผสม ไม่น้อยกว่า

จำนวน 10,000 ตัว

แผนปฏิบัติการด้านควายไทย 5 ปี

พ.ศ. 2566 - 2570

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาโคเนื้อ-กระบือ
กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์

4.4.3 ระบบการผลิตควายไทยได้รับการรับรองฟาร์มที่มีระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม Good Farming Management (GFM) ไม่น้อยกว่า 200 ฟาร์ม (ภายใน 5 ปี)

4.4.4 ควายได้รับการป้องกันโรคโดยได้รับการฉีดวัคซีนโรคเฮอร์ปียาเยกเซฟติเซียไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 และได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย และโรคล้มปี่ สกีน ในพื้นที่เสี่ยง ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

4.4.5 การเกิดโรคในควายลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี

4.4.6 ผู้ประกอบการเกษตรกรเข้าใจกฎหมายระเบียบที่ถูกต้องที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายและการป้องกันควบคุมโรคที่สำคัญไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

4.4.7 ระบบการผลิตควายไทยนำหลักเศรษฐกิจชีวภาพเศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model) มาประยุกต์ใช้ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ไม่น้อยกว่า 100 ราย (ภายใน 5 ปี)

4.4.8 รายได้ของเกษตรกรผู้เลี้ยงควายเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3

4.4.9 ปริมาณการบริโภคสินค้าปศุสัตว์จากควายไทยเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 3 (ภายใน 5 ปี)

4.4.10 อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าจากควายไทยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 (ภายใน 5 ปี)

4.5 แผนปฏิบัติการด้านควายไทย 3 ประเด็นการพัฒนา

การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และเป้าหมายดังกล่าวข้างต้น จำเป็นที่จะต้องพัฒนาการผลิตควายไทยทั้งระบบ ตลอดทั้งกระบวนการตั้งแต่การผลิตวัตถุดิบ ซึ่งรวมถึงการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ควายไทย อาหารสัตว์ การจัดการ การแปรรูป การแปรรูปในโรงงาน/โรงฆ่า รวมไปถึงการบริหารจัดการด้านการตลาด โดยมีประเด็นการพัฒนา 3 ด้าน ซึ่งในแต่ละประเด็นการพัฒนา จะประกอบไปด้วย แนวทางการพัฒนาต่างๆ และในแต่ละแนวทางการพัฒนาจะประกอบไปด้วย 3 แผนงาน คือ 1) ด้านเทคโนโลยี 2) ด้านการบริหารจัดการ และ 3) ด้านการสร้างแรงจูงใจ ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การอนุรักษ์การผลิตควายปลักไทย (อนุรักษ์และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของเดิม)

วัตถุประสงค์ : เพื่ออนุรักษ์และปรับปรุงพันธุ์กรรมควายปลักไทย

เป้าหมายและตัวชี้วัด : 1. จำนวนแม่พันธุ์ควายไทยได้รับการผสมพันธุ์ด้วยพันธุ์กรรมดี ไม่น้อยกว่า 20,000 ตัว/ปี

2. จำนวนลูกควายพันธุ์ดีที่เกิดร้อยละ 50 จากแม่พันธุ์ที่ได้รับการผสม ไม่น้อยกว่าจำนวน 10,000 ตัว

โดยมีกรอบการดำเนินการประกอบด้วย 2 แนวทางการพัฒนา ดังนี้

แนวทางการพัฒนาที่ 1. พัฒนาระบบการผลิตควายปลักไทย

แผนงานที่ 1 แผนงานด้านเทคโนโลยี

มาตรการที่ 1 สนับสนุนโครงการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์ควายปลักไทยอย่างจริงจัง

มาตรการที่ 2 ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม/เทคโนโลยีด้านการปรับปรุงพันธุ์ควายปลักไทย เช่น มีการตรวจลายพิมพ์ DNA สายพันธุ์กรรมจีโนม การใช้เทคโนโลยีทางการสืบพันธุ์ และระบบการบันทึกข้อมูลที่มีการรับรองจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง

มาตรการที่ 3 พัฒนาสมรรถภาพการผลิตฟอ - แม่พันธุ์ ควายปลักไทย

มาตรการที่ 4 สร้างฐานข้อมูลควายปลักไทยด้านการปรับปรุงพันธุ์

มาตรการที่ 5 พัฒนาชุดความรู้มาตรฐานอาหารควายปลักไทยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และช่วยลดต้นทุนค่าอาหารควายปลักไทยด้วยการใช้พืชอาหารสัตว์คุณภาพดีเป็นอาหารหลักในการเลี้ยงควายปลักไทย

แผนงานที่ 2 แผนงานด้านการบริหารจัดการ

มาตรการที่ 1 ตรวจรับรองมาตรฐานศูนย์ผลิตน้ำเชื้อเอกชนเพิ่มขึ้น

มาตรการที่ 2 เร่งรัดการผลิตและการกระจายฟอ - แม่ควายพันธุ์ดี ให้ถึงมือเกษตรกรให้รวดเร็วที่สุด ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการผสมเทียมและการย้ายฝากตัวอ่อนในฟาร์มเกษตรกรหรือผู้ประกอบการที่มีความพร้อม บริการเจ้าหน้าที่ผสมเทียมให้เพียงพอ ส่งเสริมแกนนำเกษตรกรเพื่อพัฒนาการเลี้ยงควายปลักไทย

มาตรการที่ 3 สนับสนุนและถ่ายทอดนวัตกรรม/เทคโนโลยีด้านการปรับปรุงพันธุ์ควายปลักไทยให้แก่ เจ้าหน้าที่ เกษตรกรหรือผู้ประกอบการอย่างทั่วถึง

มาตรการที่ 4 ผลักดันให้มีการตรวจรับรองสายพันธุ์ควายปลักไทยโดยวิธีการตรวจโครโมโซม หรือเทคโนโลยีด้านดีเอ็นเอ เพื่อออกใบรับรองพันธุ์ประวัติควายปลักไทยให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงควายปลักไทย

มาตรการที่ 5 สนับสนุนและถ่ายทอดนวัตกรรม/เทคโนโลยีด้านการจัดการอาหารควายปลักไทยให้แก่ เจ้าหน้าที่ เกษตรกรหรือผู้ประกอบการอย่างทั่วถึง

มาตรการที่ 6 สนับสนุนการพัฒนาศูนย์บริการอาหารสัตว์ (Feed Center) เพื่อให้บริการคำแนะนำด้านการจัดการอาหารควายปลักไทย และการผลิตอาหารสัตว์คุณภาพดี

มาตรการที่ 7 ส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์เครื่องจักรกลการเกษตรด้านปศุสัตว์ สำหรับให้บริการกลุ่มเกษตรกรในการบริหารจัดการและสร้างมูลค่าวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่มีประสิทธิภาพเป็นอาหารควายปลักไทย

แผนงานที่ 3 แผนงานด้านการสร้างแรงจูงใจ

มาตรการ ส่งเสริมให้เกษตรกรที่มีความพร้อม องค์กรเกษตรกร ผู้ประกอบการตลอดห่วงโซ่การผลิตมีโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงิน กองทุนต่างๆ เพื่อใช้ในการลงทุน เสริมสภาพคล่องปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมการผลิต

แนวทางการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริม สร้างการรับรู้กฎหมายไทยเกี่ยวกับควายปลักไทย

แผนงานที่ 1 แผนงานด้านเทคโนโลยี

มาตรการ สนับสนุนการรวบรวมองค์ความรู้ วิถีมปญญาไทย หลักวิชาการและนวัตกรรมผลงานเกี่ยวกับควายปลักไทย

แผนงานที่ 2 แผนงานด้านการบริหารจัดการ

มาตรการที่ 1 ผลักดันการเลี้ยงควายปลักไทยในแต่ละรายพื้นถิ่น มีการขึ้นทะเบียนสัตว์พื้นเมืองประจำถิ่นเพื่อประกาศเป็นสัตว์พื้นเมืองประจำถิ่น สนับสนุนกิจกรรม เข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์จากทรัพยากรพันธุกรรมสัตว์ การอนุรักษ์พันธุ์สัตว์พื้นเมือง ส่งการต่อยอดเป็นแหล่งเรียนรู้ แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

มาตรการที่ 2 ผลักดันให้เกิดการอนุรักษ์และพัฒนาควายปลักไทย พร้อมส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงควายปลักไทยตลอดห่วงโซ่การผลิต เพื่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ แก่เกษตรกรแบบยั่งยืน

มาตรการที่ 3 สนับสนุนการจัดโครงการอบรมการเป็นกรรมการตัดสินควายปลักไทยอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการพัฒนาบุคลากร ผลักดันให้มีทำเนียบคณะกรรมการตัดสินการประกวดสัตว์ ที่ผ่านการฝึกอบรมแบบมีมาตรฐานเป็นการยกระดับการประกวดควายปลักไทยและเพิ่มความน่าเชื่อถือแก่เกษตรกร โดยมีการบูรณาการร่วมกับสมาคมอนุรักษ์และพัฒนาควายไทย หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แผนงานที่ 3 แผนงานด้านการสร้างแรงจูงใจ

มาตรการ สนับสนุนการจัดประกวดควายปลักไทยที่มีมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับภูมิภาคอาเซียน เพื่อเป็นการคัดเลือกควายหนุ่ม - สาวไว้เป็นพ่อแม่พันธุ์ควายปลักไทยจากการมองโครงร่างภายนอกทั่วไป (conformation apparent) ซึ่งถือว่าเป็นภูมิปัญญาในการคัดเลือกควายปลักไทย

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การผลักดันการผลิตควายตลอดห่วงโซ่ให้มีมาตรฐาน ปลอดภัย แข่งขันได้

- วัตถุประสงค์ : 1. เพื่อพัฒนาระบบการผลิตควายไทยให้มีมาตรฐาน
2. เพื่อให้ควายไทยปลอดจากโรคระบาดที่สำคัญ
3. เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของควายไทย

- เป้าหมายและตัวชี้วัด : 1. ระบบการผลิตควายไทยได้รับการรับรองฟาร์มที่มีระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม Good Farming Management (GFM) ไม่น้อยกว่า 200 ฟาร์ม (ภายใน 5 ปี)
2. ควายได้รับการป้องกันโรคโดยได้รับการฉีดวัคซีนโรคเฮโมราจิกเซฟติซิเมียไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 และได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย และโรคล้มปัส สกิ้น ในพื้นที่เสี่ยง ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
3. การเกิดโรคในควายลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี
4. ผู้ประกอบการเกษตรกรเข้าใจกฎหมายระเบียบที่ถูกต้องที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้าย และการป้องกันควบคุมโรคที่สำคัญไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

5. ระบบการผลิตควายไทยนำหลักเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model) มาประยุกต์ใช้ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ไม่น้อยกว่า 100 ราย (ภายใน 5 ปี)

6. รายได้ของเกษตรกรผู้เลี้ยงควายเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3

แนวทางการพัฒนาที่ 1. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรเกษตรกร ส่งเสริมและพัฒนา ด้านการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (BCG Model)

แผนงานที่ 1 แผนงานด้านเทคโนโลยี

มาตรการที่ 1 การสร้างพัฒนาปรับปรุงระบบ Big Data ฐานข้อมูลและสารสนเทศควายไทยตลอดห่วงโซ่ที่เป็นหมวดหมู่ และคัดกรองข้อมูลเพื่อบริการข้อมูลทุกภาคส่วน

มาตรการที่ 2 พัฒนารูปแบบวัคซีนที่มีประสิทธิภาพความคุ้มโรค ภายใต้การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาจากภาครัฐ เอกชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

มาตรการที่ 3 ผลักดันให้มีการประกันภัยพ้อแม่พันธุ์ควายไทยโดยบูรณาการความร่วมมือแบบประชารัฐ (ผู้เชี่ยวชาญภาครัฐ / ภาคประชาชน สถาบันการศึกษาในพื้นที่)

แผนงานที่ 2 แผนงานด้านการบริหารจัดการ

มาตรการที่ 1 การสนับสนุนเครื่องมือ กลไก ความรู้วิชาการ ความรู้จากงานวิจัย และส่งเสริมการใช้ข้อมูลทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนการผลิตควายไทยครบวงจร ส่งเสริมการเข้าถึงสินเชื่อ โดยบูรณาการความร่วมมือแบบประชารัฐ (ผู้เชี่ยวชาญภาครัฐ / ภาคประชาชน สถาบันการศึกษาในพื้นที่)

มาตรการที่ 2 ส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็งสามารถผลิตและจำหน่ายควายมีชีวิต มูลควาย สินค้าที่เกี่ยวข้องเนื่องจากกิจกรรมการเลี้ยงควาย ฯลฯ ที่มีความปลอดภัยได้มาตรฐาน เพื่อสร้างความเข้มแข็งและสร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการ กลุ่มเกษตรกรในชุมชนให้สามารถพึ่งพาตัวเองได้ ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโตและยั่งยืนบนพื้นฐานการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (BCG Model)

มาตรการที่ 3 ส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการสร้างการรับรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ เกษตรกรผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการใช้งานระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศควายไทยตลอดห่วงโซ่

มาตรการที่ 4 ผลักดันให้มีการจัดตั้งศูนย์กระจายวัคซีนระดับตำบลโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมและเป็นศูนย์กระจายวัคซีนป้องกันโรคและจำหน่าย เพื่อเพิ่มช่องทางและความรวดเร็วแก่เกษตรกรเมื่อเกิดภาวะโรคระบาด มีการใช้หลักระบาดวิทยาในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านโรคระบาด และการบริหารจัดการวัคซีน

แผนงานที่ 3 แผนงานด้านการสร้างแรงจูงใจ

มาตรการที่ 1 ส่งเสริมให้เกษตรกร องค์กรเกษตรกร ผู้ประกอบการ ตลอดห่วงโซ่การผลิตมีโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงิน กองทุนต่างๆ เพื่อใช้ในการลงทุน เสริมสภาพคล่องปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมการผลิต

มาตรการที่ 2 ปรับปรุง แกไขระเบียบ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต และการจำหน่ายควาย และสินค้าที่เกี่ยวข้องเนื่องจากกิจกรรมการเลี้ยงควาย เพื่อให้เกิดโอกาสทางการผลิตและการตลาดทั้งในและต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น

แนวทางการพัฒนาที่ 2. ส่งเสริม พัฒนา สร้างการรับรู้ และตรวจรับรองมาตรฐานความปลอดภัย และมาตรฐานการผลิตตลอดห่วงโซ่ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน

แผนงานที่ 1 แผนงานด้านเทคโนโลยี

มาตรการ การให้บริการระบบ Mobile Application ปศุสัตว์ไทย 4.0 (DLD 4.0) แก่ประชาชนในการแจ้งขอรับการช่วยเหลือ แจ้งเหตุเกิดโรคระบาด/สัตว์ป่วย ชาวประชาสัมพันธุ์ ปฏิทินกิจกรรมของกรมปศุสัตว์ และสามารถค้นหาจุดบริการปศุสัตว์ทั่วประเทศ

แผนงานที่ 2 แผนงานด้านการบริหารจัดการ

มาตรการที่ 1 ส่งเสริมการเลี้ยงควายให้เข้าสู่ระบบประณีต ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร ผู้ประกอบการตลอดห่วงโซ่คุณค่าการผลิตเพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง การป้องกัน ควบคุมโรค รวมถึงพัฒนาฟาร์มให้ได้รับรองมาตรฐานฟาร์มที่มีระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม Good Farming Management (GFM)/การรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีด้านปศุสัตว์ (Good Agricultural Practice for Livestock ; GAP for Livestock) / ระบบมาตรฐานฮาลาลสำหรับโรงฆ่าภายในประเทศ และ HACCP/ระบบมาตรฐานฮาลาลสำหรับโรงฆ่าที่มีศักยภาพเพื่อการส่งออก/มาตรฐานโรงฆ่าเพื่อการส่งออก (EST)

มาตรการที่ 2 ส่งเสริมการพัฒนาระบบเกษตรธรรมาภิบาล (Agricultural Governance) ในเจ้าหน้าที่ภาครัฐ เพื่อให้สามารถให้บริการแก่เกษตรกรให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

มาตรการที่ 3 สร้างพื้นที่ปลอดโรค เป็นการพัฒนาระบบบริการสุขภาพสัตว์ เพื่อให้เกิดพื้นที่ปลอดโรคระบาดสัตว์ โดยเฉพาะโรคปากและเท้าเปื่อย ให้เกิดความเชื่อมั่นในระบบการป้องกันโรคและความปลอดภัยของผู้บริโภค

มาตรการที่ 4 ส่งเสริมการใช้เครื่องหมายประจำตัวสัตว์และทะเบียนสัตว์แห่งชาติ (National Livestock Identification and Registration System : NID) หรือ Radio Frequency Identification (RFID) กับควายไทยในประเทศ

มาตรการที่ 5 ยกระดับประสิทธิภาพและบังคับใช้กฎหมายตามหลักธรรมาภิบาลของด่านกักกันสัตว์ ด่านศุลกากร โดยการฝึกอบรม ถ่ายทอดความรู้ รวมถึงบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่เกี่ยวข้องภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการคลัง กระทรวงกลาโหม และสำนักนายกรัฐมนตรี

มาตรการที่ 6 สร้างกระแสน้ำอย่างต่อเนื่องการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) เพื่อให้ผู้บริโภคตระหนักถึงความสำคัญของความปลอดภัยในการบริโภคเนื้อควายที่สามารถพิสูจน์แหล่งที่มาได้ สร้างความมั่นใจ และลดความกังวลในห่วงโซ่สินค้า (Food integrity)

แผนงานที่ 3 แผนงานด้านการสร้างแรงจูงใจ

มาตรการที่ 1 จัดทำฟาร์มสาธิตพัฒนาระบบการป้องกันโรคเบื้องต้นในฟาร์มควายไทย พร้อมจัดประกวดฟาร์มสาธิต

มาตรการที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตควายให้ปลอดจากโรคระบาดสำคัญ และได้รับรองเป็นฟาร์มปลอดโรค เช่น โรค布鲁เซลลา และโรควัณโรค

มาตรการที่ 3 สนับสนุนสิทธิทางด้านเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ สำหรับเกษตรกรที่ให้ความร่วมมือในการป้องกันควบคุมโรค และการเคลื่อนย้ายสัตว์ที่ถูกต้อง

มาตรการที่ 4 อำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนในการตรวจสอบเอกสาร การขออนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์

มาตรการที่ 5 ทบทวน แก้ไข ปรับปรุง กฎ ระเบียบราชการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และช่วยสนับสนุนการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การเพิ่มปริมาณการบริโภคและมูลค่าสินค้าปศุสัตว์ ที่ผลิตจากควายไทย

วัตถุประสงค์ : 1. เพื่อเพิ่มปริมาณการบริโภคสินค้าปศุสัตว์ที่ผลิตจากควายไทย

2. เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าปศุสัตว์ที่ผลิตจากควายไทย

เป้าหมายและตัวชี้วัด : 1. ปริมาณการบริโภคสินค้าปศุสัตว์จากควายไทยเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 (ภายใน 5 ปี)

2. อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าจากควายไทยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 (ภายใน 5 ปี)

แนวทางการพัฒนาที่ 1. ส่งเสริมงานวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากควายไทย

แผนงานที่ 1 แผนงานด้านเทคโนโลยี

มาตรการ สนับสนุนการวิจัยที่ถูกต้องครบถ้วนและตรงประเด็น โดยให้ความสำคัญกับงานวิจัยและพัฒนาแบบองค์รวม รวมทั้งการพัฒนา ต่อยอดและประยุกต์ใช้นวัตกรรมตลอดห่วงโซ่อุปทานเนื้อควาย (From Farm to Table)

แผนงานที่ 2 แผนงานด้านการบริหารจัดการ

มาตรการที่ 1 การพัฒนาอุตสาหกรรมปลายทาง (Processing / Meat Product Development) การบริการอาหาร (Food Service) จากวัฒนธรรมการบริโภคที่หลากหลายของประเทศไทย เทคโนโลยีการแปรรูปอาหาร (ผลิตภัณฑ์พร้อมบริโภค) และนวัตกรรมบริการ (Service innovation) ซึ่งทำให้เกิดมูลค่าเพิ่ม

มาตรการที่ 2 บูรณาการความร่วมมือการวิจัยกับหน่วยงานต่างๆ เช่น มหาวิทยาลัย ภาครัฐและภาคเอกชน และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวิจัย ทดสอบเทคโนโลยีการแปรรูปสินค้า พัฒนาผลิตภัณฑ์เดิมให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น ตลอดจนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่

แผนงานที่ 3 แผนงานด้านการสร้างแรงจูงใจ

มาตรการ จัดหาแหล่งเงินทุน เครื่องมือวิจัย เพื่อสนับสนุนโครงการวิจัยในแต่ละโครงการ

แนวทางการพัฒนาที่ 2. ส่งเสริมการแปรรูปเพิ่มมูลค่าและความหลากหลายของผลิตภัณฑ์จากควายไทย

แผนงานที่ 1 แผนงานด้านเทคโนโลยี

มาตรการที่ 1 ส่งเสริมการจัดตั้งเกษตรกรแกนนำ เกษตรกรเครือข่าย สหกรณ์ เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิธีการหรือรูปแบบการแปรรูปสินค้าปศุสัตว์วิถีชุมชน เพื่อขับเคลื่อนการแปรรูป และการตลาด

มาตรการที่ 2 สนับสนุนการพัฒนามาตรฐานกระบวนการผลิต เพื่อให้ได้สินค้าปศุสัตว์จากควายไทยที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค ตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตอาหาร (GMP) /Primary GMP ตัวผลิตภัณฑ์ผ่านการรับรองคุณภาพจากสถาบัน/หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

แผนงานที่ 2 แผนงานด้านการบริหารจัดการ

มาตรการที่ 1 ส่งเสริมสนับสนุนให้มีศูนย์รวบรวม/ตัดแต่งแปรรูปและกระจายสินค้า ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานและมีความหลากหลาย เหมาะสมกับผู้บริโภคทุกกลุ่มทั้งในและต่างประเทศ

มาตรการที่ 2 ถ่ายทอดทักษะความรู้ในทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าจากควายไทย เช่น เทคโนโลยีด้านการแปรรูป การจัดการการผลิต/วัตถุดิบ การพัฒนาสินค้า บรรจุภัณฑ์ การจัดการคุณภาพ และการตลาด

มาตรการที่ 3 ผลักดันการนำผลผลิตจากการเลี้ยงควายไทยในพื้นที่มาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์อาหารที่เป็นอัตลักษณ์ท้องถิ่นและพัฒนาให้เป็นผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน (OTOP) หรือสินค้าที่เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

แผนงานที่ 3 แผนงานด้านการสร้างแรงจูงใจ

มาตรการที่ 1 สนับสนุนแหล่งเงินทุนให้เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าจากควายไทย ที่ได้รับมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค

มาตรการที่ 2 สนับสนุนให้มีสถานที่แปรรูป (สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องจักร) เนื้อควายที่มีมาตรฐานความปลอดภัย ทั้งที่ดำเนินการโดยภาครัฐและเอกชน

แนวทางการพัฒนาที่ 3. สร้างการรับรู้คุณค่าและส่งเสริมการบริโภคสินค้าปศุสัตว์จากควายไทย

แผนงานที่ 1 แผนงานด้านเทคโนโลยี

มาตรการ สร้างคุณค่าและเรื่องราวของผลิตภัณฑ์จากควายไทยที่เป็นเอกลักษณ์ เพื่อสร้างการรับรู้ให้กับผู้บริโภค

แผนงานที่ 2 แผนงานด้านการบริหารจัดการ

มาตรการที่ 1 ส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์จากควายไทยมาจากแหล่งผลิตที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติที่ดีในการผลิตอาหาร (Good Manufacturing Practice, GMP)/มาตรฐานการปฏิบัติสุขลักษณะที่ดี (Good Hygiene Practices ,GHPs)/ระบบมาตรฐานฮาลาลสำหรับโรงฆ่าภายในประเทศ โดยบูรณาการความร่วมมือระหว่างกรมปศุสัตว์ หน่วยงานภาครัฐ รวมไปถึงสถาบันการศึกษาในพื้นที่

มาตรการที่ 2 รณรงค์ส่งเสริมการบริโภคเนื้อควายอย่างต่อเนื่อง โดยการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการบริโภคสินค้าปศุสัตว์จากควายไทยเพื่อให้ผู้บริโภครู้ถึงคุณค่าและประโยชน์ของโภชนาการในการบริโภคสินค้าปศุสัตว์จากควายไทย

แผนงานที่ 3 แผนงานด้านการสร้างแรงจูงใจ

มาตรการ สร้างกระแสบริโภคผลิตภัณฑ์จากควายไทยให้กับผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ

แนวทางการพัฒนาที่ 4. เพิ่มช่องทางการตลาดสินค้าปศุสัตว์จากควายไทยทั้งในและต่างประเทศ

แผนงานที่ 1 แผนงานด้านเทคโนโลยี

มาตรการที่ 1 การสร้างแบรนด์สินค้าจากควายไทย โดยการพัฒนาเป็นรูปแบบร้านค้าขนาดเล็ก (Kiosk) ในชุมชน ที่มีเอกลักษณ์ของแบรนด์เพื่อสร้างการจดจำของผู้บริโภค

มาตรการที่ 2 สร้างเครือข่ายผู้ประกอบการ เพื่อช่วยขยายช่องทางการจำหน่ายในส่วนกลุ่มผู้ประกอบการไม่ชำนาญ หรือไม่มีกำลังทุนในการดำเนินงาน

แผนงานที่ 2 แผนงานด้านการบริหารจัดการ

มาตรการที่ 1 ผลักดันการใช้สื่อออนไลน์ ทั้งเว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ประเภทต่าง ๆ เช่น Facebook, Line, TikTok เพื่อเป็นช่องทางในการสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง

มาตรการที่ 2 บูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชนดำเนินการด้านการตลาดควายไทย และผลิตภัณฑ์จากควายไทย ทำหน้าที่ให้คำแนะนำด้านการตลาด แก่วิสาหกิจชุมชน/สหกรณ์/ธุรกิจชุมชน ทำการส่งเสริมการส่งออก ประสานงาน และเจรจากับประเทศคู่ค้าเพื่อผลักดันการส่งออกร่วมกับภาครัฐและภาคเอกชน เจริญการค้าระหว่างประเทศเพื่อส่งออกควายไทยและผลิตภัณฑ์

แผนงานที่ 3 แผนงานด้านการสร้างแรงจูงใจ

มาตรการ จัดหาช่องทางการจำหน่ายสินค้าจากควายไทยให้กับเกษตรกรทุกระดับ

หน่วยงาน/องค์กรขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านควายไทย 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)

ประเด็นการพัฒนา/แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/มาตรการ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การอนุรักษ์การผลิตควายปลักไทย (อนุรักษ์และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของเดิม)			
วัตถุประสงค์ : เพื่ออนุรักษ์และปรับปรุงพันธุ์กรรมควายปลักไทย			
เป้าหมายและตัวชี้วัด :			
1. จำนวนแม่พันธุ์ควายไทยได้รับการผสมพันธุ์ด้วยพันธุ์กรรมดี ไม่น้อยกว่า 20,000 ตัว/ปี			
2. จำนวนลูกควายพันธุ์ดีที่เกิดร้อยละ 50 จากแม่พันธุ์ที่ได้รับการผสม ไม่น้อยกว่าจำนวน 10,000 ตัว			
แนวทางการพัฒนาที่ 1. พัฒนาระบบการผลิตควายปลักไทย			
	แผนงานที่ 1 แผนงานด้านเทคโนโลยี		
	มาตรการที่ 1 สนับสนุนโครงการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์ควายปลักไทยอย่างจริงจัง	กอป.	กสส./สพพ./สทป./สถาบันการศึกษา/เอกชน/สถาบันเกษตรกร
	มาตรการที่ 2 ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม/เทคโนโลยีด้านการปรับปรุงพันธุ์ควายปลักไทย เช่น มีการตรวจลายพิมพ์ DNA สายพันธุ์กรรมจีโนม การใช้เทคโนโลยีทางการสืบพันธุ์ และระบบการบันทึกข้อมูลที่มีการรับรองจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง	สพพ. /สทป.	กอป./กสส.สถาบันการศึกษา/เอกชน/สถาบันเกษตรกร

ประเด็นการพัฒนา/แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/มาตรการ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
แนวทางการพัฒนาที่ 1. พัฒนาระบบการผลิตควายปลักไทย	มาตรการที่ 3 พัฒนาสมรรถภาพการผลิตพ่อ - แม่พันธุ์ ควายปลักไทย	สพพ. /สทป.	กสส./สถาบันการศึกษา/เอกชน/สถาบันเกษตรกร/สมาคมควายต่างๆ
	มาตรการที่ 4 สร้างฐานข้อมูลควายปลักไทยด้านการปรับปรุงพันธุ์	สพพ. /สทป.	กสส./คทส./สถาบันการศึกษา/เอกชน/สถาบันเกษตรกร
	มาตรการที่ 5 พัฒนาชุดความรู้มาตรฐานอาหารควายปลักไทยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และช่วยลดต้นทุนค่าอาหารควายปลักไทยด้วยการใช้พืชอาหารสัตว์คุณภาพดีเป็นอาหารหลักในการเลี้ยงควายปลักไทย	สอส.	กวป./กสส./สพพ. สถาบันการศึกษา/เอกชน/สถาบันเกษตรกร
	แผนงานที่ 2 แผนงานด้านการบริหารจัดการ		
	มาตรการที่ 1 ตรวจสอบมาตรฐานศูนย์ผลิตน้ำเชื้อเอกชนเพิ่มขึ้น	สทป.	เอกชน/สนง.ปศจ.

ประเด็นการพัฒนา/แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/มาตรการ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
แนวทางการพัฒนาที่ 1. พัฒนาระบบการผลิตควายปลักไทย	มาตรการที่ 2 เร่งรัดการผลิตและการกระจายพ่อ - แม่ควายพันธุ์ดี ให้ถึงมือเกษตรกรให้รวดเร็วที่สุด ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการผสมเทียมและการย้ายฝากตัวอ่อนในฟาร์มเกษตรกรหรือผู้ประกอบการที่มีความพร้อมบริการเจ้าหน้าที่ผสมเทียมให้เพียงพอ ส่งเสริมแกนนำเกษตรกรเพื่อพัฒนาการเลี้ยงควายปลักไทย	สพพ.	กสส./สทป./สคป./ ศวพ.
	มาตรการที่ 3 สนับสนุนและถ่ายทอดนวัตกรรม/เทคโนโลยีด้านการปรับปรุงพันธุ์ควายปลักไทย ให้แก่ เจ้าหน้าที่ เกษตรกรหรือผู้ประกอบการอย่างทั่วถึง	สพพ. /สทป.	กสส./สทป./สคป./ สทง.ปศจ.
	มาตรการที่ 4 ผลักดันให้มีการตรวจรับรองสายพันธุ์ควายปลักไทยโดยวิธีการตรวจโครโมโซมหรือเทคโนโลยีดีเอ็นเอเพื่อออกใบรับรองพันธุ์ประวัติควายปลักไทยให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงควายปลักไทย	สพพ. /สทป.	กสส.
	มาตรการที่ 5 สนับสนุนและถ่ายทอดนวัตกรรม/เทคโนโลยีด้านการจัดการอาหารควายปลักไทยให้แก่เจ้าหน้าที่ เกษตรกรหรือผู้ประกอบการอย่างทั่วถึง	สอส.	กสส./สทป./สคป./ สทง.ปศจ.

ประเด็นการพัฒนา/แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/มาตรการ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
แนวทางการพัฒนาที่ 1. พัฒนาระบบการผลิตควายปักษ์ไทย	มาตรการที่ 6 สนับสนุนการพัฒนาศูนย์บริการอาหารสัตว์ (Feed Center) เพื่อให้บริการคำแนะนำด้านการจัดการอาหารควายปักษ์ไทย และการผลิตอาหารสัตว์คุณภาพดี	สอศ.	กสส./สนง.ปศุฯ/ สนง.ปศจ.
	มาตรการที่ 7 ส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์เครื่องจักรกลการเกษตรตำบลสัตว์ สำหรับให้บริการกลุ่มเกษตรกรในการบริหารจัดการและสร้างมูลค่าวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่มีประสิทธิภาพเป็นอาหารควายปักษ์ไทย	สอศ.	กสส./สนง.ปศุฯ/ สนง.ปศจ.
	แผนงานที่ 3 แผนงานด้านการสร้างแรงจูงใจ		
	มาตรการ ส่งเสริมให้เกษตรกรที่มีความพร้อมองค์กรเกษตรกร ผู้ประกอบการ ตลอดจนห่วงโซ่การผลิตมีโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงิน กองทุนต่างๆ เพื่อใช้ในการลงทุน เสริมสภาพคล่องปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมการผลิต	กสส.	สกม./สคส./ กองทุนต่างๆ/ สถาบันเกษตรกร/ กรมส่งเสริมการเกษตร/ กรมส่งเสริมสหกรณ์

ประเด็นการพัฒนา/แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/มาตรการ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
แนวทางการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริม สร้างการรับรู้วิถีภูมิปัญญาไทย เกี่ยวกับควายปลักไทย	แผนงานที่ 1 แผนงานด้านเทคโนโลยี	ก.ป.	สพพ. /สทป./
	มาตรการ สนับสนุนการรวบรวมองค์ความรู้ วิถี ภูมิปัญญาไทย หลักวิชาการและนวัตกรรมผลงาน เกี่ยวกับควายปลักไทย		กสส./สนง.ปศข./ สนง.ปศจ./ สถาบันการศึกษา/ เอกชน/ สถาบันเกษตรกร
	แผนงานที่ 2 แผนงานด้านการบริหารจัดการ		
	มาตรการที่ 1 ผลักดันการเลี้ยงควายปลักไทย ในแต่ละรายพื้นที่ มีการขึ้นทะเบียนสัตว์พื้นเมือง ประจำถิ่นเพื่อประกาศเป็นสัตว์พื้นเมืองประจำถิ่น สนับสนุนกิจกรรม เช้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ จากทรัพยากรพันธุกรรมสัตว์ การอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ พื้นเมือง ส่งเสริมต่อยอดเป็นแหล่งเรียนรู้ แหล่งท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์	สพพ.	กสส./สทป./ ก.ท่องเที่ยวและกีฬา/ ก.ทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม/ สมาคมควายต่างๆ

ประเด็นการพัฒนา/แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/มาตรการ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
แนวทางการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริม สร้างการรับรู้ถึงปัญหาไทย เกี่ยวกับควายปลักไทย	มาตรการที่ 2 ผลักดันให้เกิดการอนุรักษ์และ พัฒนาควายปลักไทย พร้อมส่งเสริมอาชีพการเลี้ยง ควายปลักไทยตลอดห่วงโซ่การผลิต เพื่อให้เกิดการ สร้างงาน สร้างอาชีพ แก่เกษตรกรแบบยั่งยืน	กสส.	กอง/สำนัก สังกัดกรมปศุสัตว์/ สนง.ปศข./สนง.ปศจ./ สมาคมควายต่างๆ
	มาตรการที่ 3 สนับสนุนการจัดโครงการอบรม การเป็นกรรมการตัดสินควายปลักไทยอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการพัฒนาบุคลากร ผลักดันให้จัดทำเนียบ คณะกรรมการตัดสินการประกวดสัตว์ ที่ผ่านการ ฝึกอบรมแบบมีมาตรฐาน เป็นการยกระดับ การประกวดควายปลักไทยและเพิ่มความน่าเชื่อถือ แก่เกษตรกร โดยมีการบูรณาการร่วมกับสมาคมอนุรักษ์ และพัฒนาควายไทย หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สพพ.	กสส./กพก./ สนง.ปศข./สนง.ปศจ./ สมาคมอนุรักษ์และ พัฒนาควายไทย

ประเด็นการพัฒนา/แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/มาตรการ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
แนวทางการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริม สร้างการรับรู้กฎหมายไทยเกี่ยวกับควายปลักไทย	แผนงานที่ 3 แผนงานด้านการสร้างแรงจูงใจ มาตรการ สนับสนุนการจัดประกวดควายปลักไทยที่มีมาตรฐานอย่างต่อเนื่องทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับภูมิภาคอาเซียน เพื่อเป็นการคัดเลือกควายหนุ่ม-สาว ไว้เป็นพ่อแม่พันธุ์ควายปลักไทยจากการมองโครงสร้างภายนอกทั่วไป (conformation apparent) ซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายในการคัดเลือกควายปลักไทย	กสส.	กพท./สพพ./ สนง.ปศท./ สนง.ปศจ./ สมาคมอนุรักษ์และพัฒนาควายไทย/อปท.

ประเด็นการพัฒนา/แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/มาตรการ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การผลักดันการผลิตควายตลอดห่วงโซ่ ให้มีมาตรฐาน ปลอดภัย แข่งขันได้			
วัตถุประสงค์ :			
1. เพื่อพัฒนาระบบการผลิตควายไทยให้มีมาตรฐาน			
2. เพื่อให้ควายไทยปลอดจากโรคระบาดที่สำคัญ			
3. เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของควายไทย			
เป้าหมายและตัวชี้วัด :			
1. ระบบการผลิตควายไทยได้รับการรับรองฟาร์มที่มีระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม			
Good Farming Management (GFM) ไม่น้อยกว่า 200 ฟาร์ม (ภายใน 5 ปี)			
2. ควายได้รับการป้องกันโรคโดยได้รับการฉีดวัคซีนโรคเฮอร์ปีส์ไวรัสไม่น้อยกว่าร้อยละ 80			
และได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย และโรคลัมปี สกิน ในพื้นที่เสี่ยง ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80			
3. การเกิดโรคในควายลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี			
4. ผู้ประกอบการ เกษตรกร เข้าใจกฎหมาย ระเบียบที่ถูกต้องที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้าย			
และการป้องกันควบคุมโรคที่สำคัญ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80			
5. ระบบการผลิตควายไทยนำหลักเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model)			
มาประยุกต์ใช้ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ไม่น้อยกว่า 100 ราย (ภายใน 5 ปี)			
6. รายได้ของเกษตรกรผู้เลี้ยงควายเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 (อาจปรับค่าเป้าหมายภายหลังจาก			
การพิจารณารายละเอียดแผนงาน/โครงการ)			

ประเด็นการพัฒนา/แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/มาตรการ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
แนวทางการพัฒนาที่ 1. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กร เกษตรกร ส่งเสริมและพัฒนาด้านการผลิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (BCG Model)	แผนงานที่ 1 แผนงานด้านเทคโนโลยี มาตรการที่ 1 การสร้าง พัฒนา ปรับปรุงระบบ Big Dataฐานข้อมูลและสารสนเทศควายไทยตลอดห่วงโซ่ที่เป็นหมวดหมู่ และคัดกรองข้อมูลเพื่อบริการข้อมูลทุกภาคส่วน	คทส.	กอง/สำนัก สังกัดกรมปศุสัตว์/ สถาบันการศึกษา สถาบันเกษตรกร/ เอกชน
	มาตรการที่ 2 พัฒนารูปแบบนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าภายใต้การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา จากภาครัฐ เอกชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	สทช.	สสช./สศบ./กสก/ สนง.ปศช./ สนง.ปศจ.
	มาตรการที่ 3 ผลักดันให้มีการประกันภัยพ้อแม่พันธุ์ ควายไทยโดยบูรณาการความร่วมมือแบบประชารัฐ (ผู้เชี่ยวชาญภาครัฐ/ภาคประชาชนสถาบันการศึกษา ในพื้นที่)	กสส.	กอง/สำนัก สังกัดกรมปศุสัตว์/ สกก./ธกส./ กองทุนต่างๆ/ สถาบันเกษตรกร

ประเด็นการพัฒนา/แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/มาตรการ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
แนวทางการพัฒนาที่ 1. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กร เกษตรกร ส่งเสริมและพัฒนาด้านการผลิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (BCG Model)	แผนงานที่ 2 แผนงานด้านการบริหารจัดการ มาตรการที่ 1 การสนับสนุนเครื่องมือ กลไก ความรู้ วิชาการความรู้จากงานวิจัยและส่งเสริมการใช้ข้อมูลทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนการผลิตด้วยไทยครบวงจร ส่งเสริมการเข้าถึงสินเชื่อ โดยบูรณาการความร่วมมือแบบประชารัฐ (ผู้เชี่ยวชาญ ภาครัฐ/ภาคประชาชน สถาบันการศึกษาในพื้นที่)	กสส.	กอง/สำนัก สังกัดกรมปศุสัตว์/ สถาบันการศึกษา/ สมาคมควายต่างๆ/ วทส./กองทุนต่างๆ/ สถาบันเกษตรกร
	มาตรการที่ 2 ส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน ให้มีความเข้มแข็ง สามารถผลิตและจำหน่ายควายมีชีวิต มูลควาย สินค้าที่เกี่ยวข้องจากกิจกรรมการเลี้ยงควาย ฯลฯ ที่มีความปลอดภัยได้มาตรฐาน เพื่อสร้างความเข้มแข็งและสร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการกลุ่มเกษตรกรในชุมชนให้สามารถพึ่งพาตัวเองได้ ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโตและยั่งยืน บนพื้นฐานการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (BCG Model)	กสส.	กฟส./สนง.ปศุช./ สนง.ปศจ./สพส./ สคป./สตส./ศวพ/ อปท./ สถาบันการศึกษา/ สถาบันเกษตรกร/ สมาคมควายต่างๆ
	มาตรการที่ 3 ส่งเสริม สนับสนุน กระบวนการสร้าง การรับรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ เกษตรกร ผู้ประกอบการ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการใช้งานระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศควายไทยตลอดห่วงโซ่	กสส.	คทส./สนง.ปศุช./ สนง.ปศจ./ สถาบันเกษตรกร/ สมาคมควายต่างๆ

ประเด็นการพัฒนา/แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/มาตรการ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
แนวทางการพัฒนาที่ 1. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กร เกษตรกร ส่งเสริมและพัฒนาด้านการผลิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (BCG Model)	มาตรการที่ 4 ผลักดันให้มีการจัดตั้งศูนย์กระจาย วัตถุดิบระดับตำบล โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมและเป็นศูนย์กระจายวัตถุดิบป้องกันโรค และจำหน่าย เพื่อเพิ่มช่องทางและความรวดเร็ว แก่เกษตรกรเมื่อเกิดภาวะโรคระบาด มีการใช้หลัก ระบอบาติวิทยา ในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้าน โรคระบาดและการบริหารจัดการวัคซีน	สคป.	กสส./สทช./สสช./ กสก./สนง.ปศช./ สนง.ปศจ./อปท./ สถาบันเกษตรกร/ สมาคมต่างๆ
	แผนงานที่ 3 แผนงานด้านการสร้างแรงจูงใจ		
	มาตรการที่ 1 ส่งเสริมให้เกษตรกร องค์กรเกษตรกร ผู้ประกอบการ ตลอดจนห่วงโซ่การผลิตมีโอกาสเข้าถึง แหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงิน กองทุนต่างๆ เพื่อ ใช้ในการลงทุน เสริมสภาพคล่องปรับปรุงและพัฒนา กิจกรรมการผลิต	กสส.	สกม./ธกส./ กองทุนต่างๆ/สถาบัน เกษตรกร/กรมส่งเสริม การเกษตร/ กรมส่งเสริมสหกรณ์
	มาตรการที่ 2 ปรับปรุง แก้ไขระเบียบ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการจำหน่ายควาย และสินค้าที่เกี่ยวข้องจากกิจกรรมการเลี้ยงควาย เพื่อให้เกิดโอกาสทางการผลิตและการตลาดทั้งใน และต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น	สกม.	กอง/สำนัก สังกัดกรมปศุสัตว์/ อปท.

ประเด็นการพัฒนา/แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/มาตรการ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
แนวทางการพัฒนาที่ 2. ส่งเสริม พัฒนา สร้างการรับรู้ และ ตรวจสอบมาตรฐานความปลอดภัย และ มาตรฐานการผลิตตลอดห่วงโซ่ เพื่อเพิ่มขีด ความสามารถการแข่งขัน	แผนงานที่ 1 แผนงานด้านเทคโนโลยี มาตรการ การให้บริการระบบ Mobile Application ปศุสัตว์ไทย 4.0 (DLD 4.0) แก่ประชาชนในการ แจ้งขอรับการช่วยเหลือ แจ้งเหตุเกิดโรคระบาด/ สัตว์ป่วย ชาวประชาสัมพันธ์ ปฏิทินกิจกรรม ของกรมปศุสัตว์ และสามารถค้นหาจุดบริการปศุสัตว์ ทั่วประเทศ	คทส.	กอง/สำนัก สังกัดกรมปศุสัตว์

ประเด็นการพัฒนา/แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/มาตรการ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
แนวทางการพัฒนาที่ 2. ส่งเสริม พัฒนา สร้างการรับรู้ และ ตรวจรับรองมาตรฐานความปลอดภัย และ มาตรฐานการผลิตตลอดห่วงโซ่ เพื่อเพิ่มขีด ความสามารถการแข่งขัน	แผนงานที่ 2 แผนงานด้านการบริหารจัดการ มาตรการที่ 1 ส่งเสริมการเลี้ยงควายให้เข้าสู่ระบบ ประณีต ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร ผู้ประกอบ การตลอดห่วงโซ่คุณค่าการผลิตเพื่อให้ความรู้ เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง การป้องกัน ควบคุมโรค รวมถึงพัฒนาฟาร์มให้ได้รับรอง มาตรฐานฟาร์มที่มีระบบการป้องกันโรคและการ เลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม Good Farming Management (GFM) / การรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ด้านปศุสัตว์ (Good Agricultural Practice for Livestock ; GAP for Livestock) / ระบบมาตรฐาน ฮาลาลสำหรับโรงฆ่าภายในประเทศ และ HACCP/ ระบบมาตรฐานฮาลาลสำหรับโรงฆ่าที่มีศักยภาพเพื่อ การส่งออก/มาตรฐานโรงฆ่าเพื่อการส่งออก (EST) มาตรการที่ 2 ส่งเสริมการพัฒนากระบวนการ ธรรมาภิบาล (Agricultural Governance) ใน เจ้าหน้าที่ภาครัฐ เพื่อให้สามารถให้บริการแก่เกษตรกร ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล	กสส. กกจ.	สกม./สคป./ สพส./กสท./ สตส./สพพ./ สทป./ศวพ/อปท. กอง/สำนัก สังกัดกรมปศุสัตว์

ประเด็นการพัฒนา/แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/มาตรการ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
แนวทางการพัฒนาที่ 2. ส่งเสริม พัฒนา สร้างการรับรู้ และ ตรวจรับรองมาตรฐานความปลอดภัย และ มาตรฐานการผลิตตลอดห่วงโซ่ เพื่อเพิ่มขีด ความสามารถการแข่งขัน	มาตรการที่ 3 สร้างพื้นที่ปลอดโรค เป็นการพัฒนาระบบบริการสุขภาพสัตว์ เพื่อให้เกิดขึ้นที่ปลอดโรคระบาดสัตว์โดยเฉพาะโรคปากและเท้าเปื่อย ให้เกิดความเชื่อมั่นในระบบการป้องกันโรค และความปลอดภัยของผู้บริโภค	สคป.	กสท./สสช./ สทช./กสส./ สนง.ปศุ./ สนง.ปศจ./สพส.
	มาตรการที่ 4 ส่งเสริมการใช้เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ และทะเบียนสัตว์แห่งชาติ (National Livestock Identification and Registration System : NID) หรือ Radio Frequency Identification (RFID) กับควายในประเทศ	กสท.	กสส./สพพ./ สคป./สทป./ สนง.ปศุ./สนง.ปศจ.
	มาตรการที่ 5 ยกกระดับประสิทธิภาพและบังคับใช้กฎหมายตามหลักธรรมาภิบาลของด่านกักกันสัตว์ ด้านศุลกากรโดยการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ รวมถึงบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่เกี่ยวข้องภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการคลัง กระทรวงกลาโหม และสำนักงานกฤษฎีกา	กสท.	สคป./อยส./ ก.การคลัง/ ก.มหาดไทย/ ก.กลาโหมและ สำนักงานกฤษฎีกา

ประเด็นการพัฒนา/แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/มาตรการ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
ประเด็นการพัฒนา/แนวทางการพัฒนา แนวทางการพัฒนาที่ 2. ส่งเสริม พัฒนา สร้างการรับรู้ และตรวจรับรองมาตรฐานความปลอดภัย และมาตรฐานการผลิตตลอดห่วงโซ่ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน	มาตรการที่ 6 สร้างกระแสอย่างต่อเนื่องการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) เพื่อให้ผู้บริโภคตระหนักถึงคุณค่าของความปลอดภัยในการบริโภคเนื้อความที่สามารถพิสูจน์แหล่งที่มาได้สร้างความมั่นใจ และลดความกังวลในตัวสินค้า (Food integrity)	สพส.	สคบ./กสส./ สลก./สนง.ปศข./ สนง.ปศจ./อปท.
	แผนงานที่ 3 แผนงานด้านการสร้างแรงจูงใจ		
	มาตรการที่ 1 จัดทำฟาร์มสาธิตพัฒนาระบบการป้องกันโรคเบื้องต้นในฟาร์มควายไทย พร้อมจัดประกวดฟาร์มสาธิต	กสส.	สคบ./สนง.ปศข./ สนง.ปศจ.
	มาตรการที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนการผลิตควายให้ปลอดจากโรคระบาดสำคัญ และได้รับรองเป็นฟาร์มปลอดโรค เช่น โรค布鲁เซลลา และโรควัวโรค	สคบ.	กสส./กสส./สพพ./ สนง.ปศข./ สนง.ปศจ.
	มาตรการที่ 3 สนับสนุนสิทธิทางด้านเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำสำหรับเกษตรกรที่ให้ความร่วมมือในการป้องกันควบคุมโรค และการเคลื่อนย้ายสัตว์ที่ถูกต้อง	กสส.	สคบ./กสส./สถาบันการเงินต่างๆ/กองทุนต่างๆ/สถาบันเกษตรกร
	มาตรการที่ 4 อำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนในการตรวจสอบเอกสารการขออนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์	กสส.	กสส./สลก./ สนง.ปศข./สนง.ปศจ.

ประเด็นการพัฒนา/แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/มาตรการ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
แนวทางการพัฒนาที่ 2. ส่งเสริม พัฒนา สร้างการรับรู้ และ ตรวจรับรองมาตรฐานความปลอดภัย และ มาตรฐานการผลิตตลอดห่วงโซ่ เพื่อเพิ่มขีด ความสามารถการแข่งขัน	มาตรการที่ 5 ทบทวน แก้ไข ปรับปรุง กฎ ระเบียบ ราชการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และช่วย สนับสนุนการเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ของเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร	สกม.	กสส./สคป./ สพส./กสท./ อยส./สพพ./สทป.

ประเด็นการพัฒนา/แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/มาตรการ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การเพิ่มปริมาณการบริโภคและมูลค่าสินค้าปศุสัตว์ที่ผลิตจากควายไทย			
วัตถุประสงค์ :	1. เพื่อเพิ่มปริมาณการบริโภคสินค้าปศุสัตว์ที่ผลิตจากควายไทย		
	2. เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าปศุสัตว์ที่ผลิตจากควายไทย		
เป้าหมายและตัวชี้วัด :	1. ปริมาณการบริโภคสินค้าปศุสัตว์จากควายไทยเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 3 (ภายใน 5 ปี)		
	2. อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าจากควายไทยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 (ภายใน 5 ปี)		
แนวทางการพัฒนาที่ 1. ส่งเสริมงานวิจัย และพัฒนาผลิตภัณฑ์จากควายไทย	แผนงานด้านเทคโนโลยี		
	มาตรการ สนับสนุนการวิจัยที่ถูกต้องครบถ้วนและตรงประเด็น โดยให้ความสำคัญกับงานวิจัยและพัฒนาแบบองค์รวม รวมทั้งการพัฒนาต่อยอดและประยุกต์ใช้นวัตกรรมตลอดห่วงโซ่อุปทานเนื้อควาย (From Farm to Table)	กวป.	กอง/สำนัก สังกัดกรมปศุสัตว์/ สถาบันการศึกษา
	แผนงานด้านการบริหารจัดการ		
	มาตรการที่ 1 การพัฒนาอุตสาหกรรมปลายทาง (Processing / Meat Product Development) การบริการอาหาร (Food Service) จากวัฒนธรรมการบริโภคที่หลากหลายของประเทศไทยเทคโนโลยีการแปรรูปอาหาร (ผลิตภัณฑ์พร้อมบริโภค) และนวัตกรรมบริการ (Service innovation) ซึ่งทำให้เกิดมูลค่าเพิ่ม	กฟส.	กสส./สฟส./ ก.สาธารณสุข/ เอกชน

ประเด็นการพัฒนา/แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/มาตรการ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
แนวทางการพัฒนาที่ 1. ส่งเสริมงานวิจัย และพัฒนาผลิตภัณฑ์จากควายไทย	มาตรการที่ 2 บุรณาการความร่วมมือการวิจัยกับหน่วยงานต่างๆ เช่น มหาวิทยาลัย ภาครัฐและภาคเอกชนและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวิจัย ทดสอบเทคโนโลยีการแปรรูปสินค้า พัฒนาผลิตภัณฑ์เดิมให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น ตลอดจนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่	กฟส.	กฟป./กสส./ สถาบันการศึกษา/ เอกชน/ สถาบันเกษตรกร
	แผนงานที่ 3 แผนงานด้านการสร้างแรงจูงใจ		
	มาตรการ จัดหาแหล่งเงินทุน เครื่องมือวิจัย เพื่อสนับสนุนโครงการวิจัยในแต่ละโครงการ	กฟป.	กฟส./กสส.
แนวทางการพัฒนาที่ 2. ส่งเสริมการแปรรูปเพิ่มมูลค่าและ ความหลากหลายของผลิตภัณฑ์จากควายไทย	แผนงานที่ 1 แผนงานด้านเทคโนโลยี		
	มาตรการที่ 1 ส่งเสริมการจัดตั้งเกษตรกรแกนนำเกษตรกรเครือข่าย สหกรณ์ เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิธีการหรือรูปแบบการแปรรูปสินค้าปศุสัตว์ วิถีชุมชน เพื่อขับเคลื่อนการแปรรูปและการตลาด	กฟส.	กสส./สนง.ปศช./ สนง.ปศจ.
	มาตรการที่ 2 สนับสนุนการพัฒนามาตรฐานกระบวนการผลิต เพื่อให้ได้สินค้าปศุสัตว์จากควายไทยที่มีคุณภาพปลอดภัยต่อผู้บริโภคตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตอาหาร (GMP) /Primary GMP ตัวผลิตภัณฑ์ผ่านการรับรองคุณภาพจากสถาบัน/หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง	กฟส.	สพส./กสส./ สศส./อปท./ ศวพ.

ประเด็นการพัฒนา/แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/มาตรการ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
แนวทางการพัฒนาที่ 2. ส่งเสริมการแปรรูปเพิ่มมูลค่าและ ความหลากหลายของผลิตภัณฑ์จากควายไทย	แผนงานที่ 2 แผนงานด้านการบริหารจัดการ		
	มาตรการที่ 1 ส่งเสริม สนับสนุนให้มีศูนย์รวบรวม/จัดแต่ง แปรรูปและกระจายสินค้าที่ได้รับการรับรองมาตรฐานและมีความหลากหลาย เหมาะสมกับผู้บริโภคทุกกลุ่มทั้งในและต่างประเทศ	กปส.	สพส./กสส./ กรป./ก.สาธารณสุข/ Beef Board
	มาตรการที่ 2 ถ่ายทอดทักษะความรู้ในทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าจากควายไทย เช่น เทคโนโลยีด้านการแปรรูป การจัดการการผลิต/วัตถุดิบ การพัฒนาสินค้า บรรจุภัณฑ์ การจัดการคุณภาพ และการตลาด	กปส.	กสส./สนง.ปศุ./ สนง.ปศจ.
	มาตรการที่ 3 ผลักดันการนำผลผลิตจากการเลี้ยงควายไทยในพื้นที่มาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์อาหารที่เป็นอัตลักษณ์ท้องถิ่นและพัฒนาให้เป็นผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน (OTOP) หรือสินค้าที่เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)	กปส.	กสส./สนง.ปศุ./ สนง.ปศจ.
	แผนงานที่ 3 แผนงานด้านการสร้างแรงจูงใจ		
	มาตรการที่ 1 สนับสนุนแหล่งเงินทุนให้เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าจากควายไทยที่ได้รับมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค	กปส.	กสส./ สถาบันการเงินต่างๆ/ กองทุนต่างๆ/ สถาบันเกษตรกร

ประเด็นการพัฒนา/แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/มาตรการ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
แนวทางการพัฒนาที่ 2. ส่งเสริมการแปรรูปเพิ่มมูลค่าและ ความหลากหลายของผลิตภัณฑ์จากควายไทย	มาตรการที่ 2 สนับสนุนให้มีสถานที่แปรรูป (สถานที่ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องจักร) เนื้อควายที่มีมาตรฐาน ความปลอดภัย ทั้งที่ดำเนินการโดยภาครัฐและ เอกชน	กฟส. กฟส.	สพส./กสส./ สนง.ปศุ./ สนง.ปศจ./ อปท./เอกชน
	แผนงานที่ 1 แผนงานด้านเทคโนโลยี มาตรการ สร้างคุณค่าและเรื่องราวของผลิตภัณฑ์ จากควายไทยที่เป็นเอกลักษณ์ เพื่อสร้างการรับรู้ ให้กับผู้บริโภค	กฟส.	กสส./สสค./ สนง.ปศุ./ สนง.ปศจ.
แนวทางการพัฒนาที่ 3. สร้างการรับรู้คุณค่าและส่งเสริม การบริโภคสินค้าปศุสัตว์จากควายไทย	แผนงานที่ 2 แผนงานด้านการบริหารจัดการ มาตรการที่ 1 ส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์จาก ควายไทยมาจากแหล่งผลิตที่ได้รับการรับรอง มาตรฐานการปฏิบัติที่ดีในการผลิตอาหาร (Good Manufacturing Practice, GMP)/มาตรฐานการ ปฏิบัติสุขลักษณะที่ดี (Good Hygiene Practices ,GHPs)/ระบบมาตรฐานฮาลาลสำหรับโรงฆ่า ภายในประเทศ โดยบูรณาการความร่วมมือระหว่าง กรมปศุสัตว์ หน่วยงานภาครัฐ รวมไปถึงสถาบัน การศึกษาในพื้นที่	สพส.	สดส./กสส./ ศวพ./อปท./ สถาบันการศึกษา/ เอกชน/ สถาบันเกษตรกร

ประเด็นการพัฒนา/แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/มาตรการ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
แนวทางการพัฒนาที่ 3. สร้างการรับรู้คุณค่าและส่งเสริม การบริโภคสินค้าปศุสัตว์จากควายไทย	มาตรการที่ 2 รณรงค์ส่งเสริมการบริโภคเนื้อควาย อย่างต่อเนื่อง โดยการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการบริโภค สินค้าปศุสัตว์จากควายไทยเพื่อให้ผู้บริโภครู้จักถึง คุณค่าและประโยชน์ของโภชนาการในการบริโภค สินค้าปศุสัตว์จากควายไทย	กพล.	กสส./สสส./ สนง.ปศช./ สนง.ปศจ. สถาบันการศึกษา/ เอกชน/ สถาบันเกษตรกร
	แผนงานที่ 3 แผนงานด้านการสร้างแรงจูงใจ		
	มาตรการ สร้างกระแสบริโภคผลิตภัณฑ์จาก ควายไทยให้กับผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ	กพล.	กรป./กสส./ สสส./สนง.ปศช./ สนง.ปศจ./อปท./ เอกชน/ สถาบันเกษตรกร
แนวทางการพัฒนาที่ 4. เพิ่มช่องทางการตลาดสินค้าปศุสัตว์ จากควายไทยทั้งในและต่างประเทศ	แผนงานที่ 1 แผนงานด้านเทคโนโลยี		สถาบันเกษตรกร
	มาตรการที่ 1 การสร้างแบรนด์สินค้าจากควายไทย โดยการพัฒนาเป็นรูปแบบร้านค้าขนาดเล็ก (Kiosk) ในชุมชน ที่มีเอกลักษณ์ของแบรนด์เพื่อสร้าง การจดจำของผู้บริโภค	กพล.	กสส./สสส./ สนง.ปศช./ สนง.ปศจ./อปท.

ประเด็นการพัฒนา/แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/มาตรการ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
แนวทางการพัฒนาที่ 4. เพิ่มช่องทางการตลาดสินค้าปศุสัตว์ จากควายไทยทั้งในและต่างประเทศ	มาตรการที่ 2 สร้างเครือข่ายผู้ประกอบการเพื่อช่วยขยายช่องทางการจำหน่ายในส่วนกลุ่มผู้ประกอบการไม่ชำนาญ หรือไม่มีกำลังทุนในการดำเนินงาน	กฟส.	กสส./ สถาบันการศึกษา/ เอกชน/ สถาบันเกษตรกร
	แผนงานที่ 2 แผนงานด้านการบริหารจัดการ		
	มาตรการที่ 1 ผลักดันการใช้สื่อออนไลน์ ทั้งเว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ประเภทต่าง ๆ เช่น Facebook, Line, TikTok เพื่อเป็นช่องทางในการสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง	กฟส.	กสส./สสค./ ศพส./สนง.ปศท./ สนง.ปศจ/สถาบันการศึกษา/เอกชน/ สถาบันเกษตรกร
	มาตรการที่ 2 บูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชนด้านการตลาดควายไทย และผลิตภัณฑ์จากควายไทย ทำหน้าที่ให้คำแนะนำด้านการตลาด แก่วิสาหกิจชุมชน/สหกรณ์/ธุรกิจชุมชน ทำการส่งเสริมการส่งออก ประสานงาน และเจรจา กับประเทศคู่ค้าเพื่อผลักดันการส่งออก ร่วมกับ ภาครัฐและภาคเอกชน เจริญการค้าระหว่าง ประเทศเพื่อส่งออกควายไทยและผลิตภัณฑ์	กฟส.	กสส./กรป./ สพส./ อบท./ เอกชน/ สถาบันเกษตรกร

ประเด็นการพัฒนา/แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/มาตรการ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบร่วม
แนวทางการพัฒนาที่ 4. เพิ่มช่องทางการตลาดสินค้าปศุสัตว์ จากควายไทยทั้งในและต่างประเทศ	แผนงานที่ 3 แผนงานด้านการสร้างแรงจูงใจ มาตรการ จัดหาช่องทางการจำหน่ายสินค้าจาก ควายไทยให้กับเกษตรกรทุกระดับ	กปส.	กสส./สลก./กรป./ สนง.ปศช./สนง.ปศจ./ อปท./เอกชน/ สถาบันเกษตรกร

โครงการและกิจกรรม ภายใต้แผนปฏิบัติการ ด้านควายไทย 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570)

แผนปฏิบัติการด้านควายไทย 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ประกอบด้วย 3 ประเด็นการพัฒนา ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การอนุรักษ์การผลิตควายปลักไทย (อนุรักษ์และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของเดิม)

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การผลักดันการผลิตควายตลอดห่วงโซ่ ให้มีมาตรฐานปลอดภัย แข่งขันได้

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การเพิ่มปริมาณการบริโภคและมูลค่าสินค้าปศุสัตว์ที่ผลิตจากควายไทย

หมายเหตุ : กรณีไม่สามารถสแกน QR CODE ได้
สามารถเปิดไฟล์ได้จาก
https://bit.ly/กระบือ_แผนโครงการ

ภาคผนวก

- โครงสร้างเกษตรกรผู้เลี้ยงควาย จำแนกตามจำนวนควายที่เลี้ยง
รายจังหวัด ปี 2561 - 2565

- จำนวนสัตว์ที่อนุญาตให้ฆ่าเป็นอาหารในประเทศไทย แสดงเป็น
รายจังหวัด ปี 2557 - 2565

- จำนวนสัตว์ที่อนุญาตให้ฆ่าเป็นอาหาร แสดงเป็นรายเดือน
ปี 2557 - 2565

- ข้อมูลการนำเข้า-ส่งออกควายมีชีวิต

- ข้อมูลการนำเข้าควายมีชีวิตรายประเทศ

- ข้อมูลการส่งออกควายมีชีวิตรายประเทศ

- ข้อมูลการนำเข้า - ส่งออก ชากควาย

- ข้อมูลการนำเข้า – ส่งออกชากควายรายประเทศ

- ข้อมูลการนำเข้าซากควายแยกตามประเภทและประเทศคู่ค้า

- ข้อมูลการส่งออกซากควายแยกตามประเภทและประเทศคู่ค้า

- ศูนย์ผลิตน้ำเชื้อมาตรฐานที่ได้รับการรับรองโดยกรมปศุสัตว์

- ข้อมูลจำนวน Young Smart Farmer ประเภท โคเนื้อและควาย ปี 2562 – 2565

- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการทบทวนและจัดทำยุทธศาสตร์โคเนื้อและยุทธศาสตร์กระบือ

หมายเหตุ : กรณีไม่สามารถสแกน QR CODE ได้

สามารถเปิดไฟล์ได้จาก https://bit.ly/ยุทธศาสตร์ควาย_5_ปี

พืชมฟัที่ : บริษัท นวธรรมดการพืชมฟั (ประเทศไทย) จํากัด

กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์
กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์